

Adroddiad Blynyddol Cydraddoldeb

Mawrth 2014

(Adroddiad am ddata: 1 Ebrill 2012 tan 31 Mawrth 2013
Dyddiad adrodd am yr amcanion cydraddoldeb: 1 Ionawr 2014)

Os oes gennych unrhyw sylwadau neu adborth am yr adroddiad hwn, cysylltwch â'r Cynghorydd Cydraddoldeb ar 01970 62 8598 neu e-bostiwch opp@aber.ac.uk.

Mae'r ddogfen hon ar gael ar-lein ar y wefan Cyfle Cyfartal ac Amrywiaeth, <http://www.aber.ac.uk/cy/hr/equalopp/>. Mae hefyd ar gael mewn sawl fformat, e.e. copi caled, Braille, print bras, ac ati ar gais. Os oes angen copi o'r ddogfen hon mewn fformat arall arnoch chi neu rywun yr ydych yn ei adnabod, cysylltwch â'r Cynghorydd Cydraddoldeb ar 01970 62 8598 neu anfonwch e- bost at opp@aber.ac.uk.

CYNNWYS

1. Cyflwyniad	1
2. Y camau i gyflawni'r Amcanion Cydraddoldeb Strategol.....	1
3. Rhoi Mwy o Hwb a Chefnogaeth i Gydraddoldeb	6
4. Monitro Cydraddoldeb	7
5. Penawdau Data Allweddol – Staff a Myfyrwyr	8
6. Casgliadau a Chamau Gweithredu	10

Dadansoddiad Ystadegol:

a. Data Cyflogaeth Staff 11-23

1 Pobl a oedd yn cael eu cyflogi ar 31 Mawrth 2013 (Cyfansoddiad y Staff)	11
• Rhywedd	11
• Anabledd	14
• Ethnigrwydd	15
• Cenedligrwydd	16
• Oedran	17
• Cymraeg	18
• Nodweddion Gwarchodedig Eraill	19
2 Data ceisiadau.....	20
3 Cyflogeion sydd wedi newid swydd.....	20
4 Cyflogeion sydd wedi cael hyfforddiant	21
5 Cyflogeion sydd wedi bod yn rhan o achosion disgyblu a chwynion.....	22
6 Cyflogeion sydd wedi gadael ein cyflogaeth.....	22

b. Data Myfyrwyr..... 24-33

1 Cyfansoddiad y Myfyrwyr (Blwyddyn Academaidd 2012/13)	25
• Rhywedd	25
• Anabledd.....	29
• Ethnigrwydd	30
• Cenedligrwydd	31
• Oedran	31
• Siaradwyr Cymraeg	32
• Nodweddion Gwarchodedig Eraill	32
2 Ceisiadau.....	32
3 Cadw myfyrwyr	34
4 Cyrhaeddiad.....	34
5 Lleoliadau gwaith.....	38
6 Cwynion	38

1. Cyflwyniad:

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 wedi cynorthwyo Prifysgol Aberystwyth i hybu diwylliant ac amgylchedd cynhwysol ac i fwrw ymlaen â'r gwaith o ymgorffori a phrif-ffrydio cydraddoldeb ac amrywiaeth yn ein gwaith a'n gweithgareddau er budd y staff, y myfyrwyr a'r gymuned gyfan. Yn ogystal, mae'n ategu'r gwaith o gyflawni nodau ac amcanion Cynllun Strategol y Brifysgol 2012-2017 a phum amcan allweddol y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a roddwyd ar waith yn 2012.

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 (y Ddeddf) yn dwyn ynghyd sawl darn o'r gyfraith bresennol ar wrth-wahaniaethu gan eu cyfuno mewn un fframwaith cyfreithiol i amddiffyn pobl sydd â Nodweddion Gwarchodedig. Mae hyn yn cynnwys nodweddion Hil, Anabledd, Rhywedd, Oed, Cyfeiriadedd Rhywiol, Crefydd neu Gred, Ailbennu Rhywedd, Priodas a Phartneriaeth Sifil, a Beichiogrwydd a Mamolaeth. Mae'r Ddeddf yn cynnwys tair Dyletswydd Gyffredinol, sef:-

1. dileu gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth;
2. hybu cyfle cyfartal rhwng gwahanol grwpiau; a
3. meithrin cysylltiadau da rhwng gwahanol grwpiau.

Mae Dyletswyddau Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus 2011 sy'n benodol i Gymru ac sy'n cael eu gweithredu gan Lywodraeth Cymru'n ategu'r Ddeddf. Maen nhw'n cynnwys mesurau i sicrhau bod y Dyletswyddau Cyffredinol uchod yn cael eu diwallu. Bwriedir i'r dyletswyddau hyn sicrhau bod cyflogaeth a gwasanaethau cyhoeddus yn deg, yn hygyrch ac yn ymateb i anghenion pobl. Er enghraifft, mae'n cynnwys yr angen i:

- baratoi adroddiad blynyddol erbyn 31 Mawrth bob blwyddyn;
- hyrwyddo'r ddyletswydd gyffredinol ac asesu'r effaith ar ein gallu i gydymffurfio â hi;
- rhoi adroddiad am y camau a gymerwyd i gyflawni ein hamcanion cydraddoldeb;
- rhoi adroddiad am wybodaeth benodol sy'n ymwneud â chyflogaeth (sylwch – rydym hefyd wedi cynnwys data am fyfyrwyr gan ddilyn arferion da ac yn unol â'n harfer dros y blynyddoedd diwethaf).

Cewch hyd i ragor o wybodaeth am y dyletswyddau yng Nghymru ar wefan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol (EHRC):

<http://www.equalityhumanrights.com/hafan/cymru/dyletswydd-cydraddoldeb-y-sector-cyhoeddus-yng-nghymru/>.

Mae'r Brifysgol wedi paratoi adroddiad blynyddol am gydraddoldeb ac amrywiaeth ers sawl blwyddyn (ers 2003). Hwn yw'r ail adroddiad blynyddol sy'n bodloni dyletswyddau cydraddoldeb penodol Cymru er mwyn cydymffurfio â thair dyletswydd gyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb, fel y'u nodir uchod. Mae'n dangos y camau a gymerwyd hyd yma i gyflawni dyletswyddau o'r fath, data cyflogaeth ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2012 a 31 Mawrth 2013, a data myfyrwyr ar gyfer blwyddyn academiaidd 2012/13. Mae'r adroddiad hefyd yn crynhoi'r gweithgareddau cydraddoldeb a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn hyd at fis Ionawr 2014.

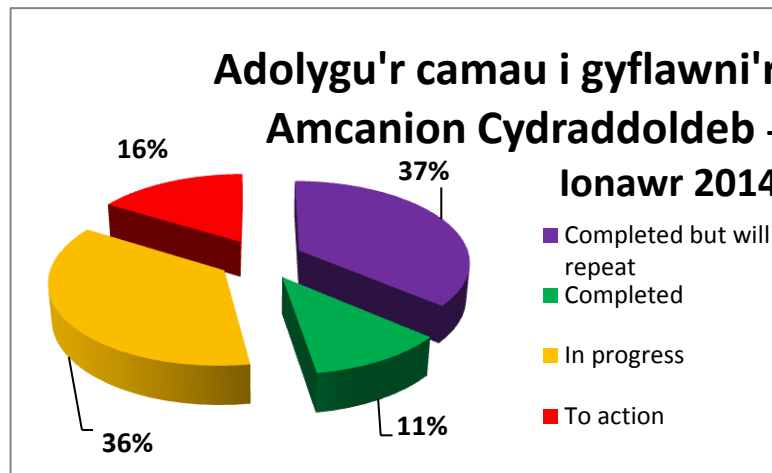
Caiff y Cynllun Cydraddoldeb Blynyddol ei oruchwylio gan y [Pwyllgor Cyfle Cyfartal ac Amrywioldeb](#), sef un o gyd-bwyllgorau'r Cyngor a'r Senedd, a'i gymeradwyo gan y Cyngor. Mae fersiynau dwyieithog o'r adroddiad ar gael ar y wefan Cydraddoldeb

<http://www.aber.ac.uk/cy/equality/equality-reports/>
ynghyd ag adroddiadau cydraddoldeb blaenorol.

2. Y camau a gymerwyd i gyflawni'r Amcanion Cydraddoldeb Strategol:

Mae [Cynllun Cydraddoldeb Strategol](#) y Brifysgol, a roddwyd ar waith yn 2012, yn nodi ein hymrwymiad i amrywiaeth a chydraddoldeb. Ei nod yw ategu Deddf Cydraddoldeb 2010 o ran 'hyrwyddo cymdeithas deg, cyfartal ac amrywiol'. Isod, dangosir y camau a gymerwyd i gyflawni ein pum amcan, gan adrodd ar y sefyllfa fel yr oedd ym mis Ionawr 2014. Cafodd yr amcanion hyn eu llunio'n wreiddiol drwy weithgareddau ymgysylltu â rhanddeiliaid, a

hynny er mwyn cryfhau ein perfformiad a'n camau i sicrhau cydraddoldeb. Mae ein Cynllun Gweithredu Pedair Blynedd (Awst 2012 tan Awst 2016) yn rhestru gwahanol weithgareddau i'n helpu i fonitro, hybu a chyflawni ein nodau. Rydym wedi mesur hynt y cynllun hwn drwy ddefnyddio'r dynodyddion isod yn ystod y cyfnod (Awst 2012 tan Ionawr 2014). Rydym wedi gwerthuso cyfanswm o 80 o'r camau gweithredu o fewn y pum amcan cydraddoldeb a 38 o'r tasgau a restrwyd, fel a ganlyn:

Rydym wedi cwblhau 48% o'r camau gweithredu. Rydym wrthi'n cyflawni 36% ohonynt ac nid ydym wedi cychwyn ar 16% ohonynt hyd yma. Ceir adolygiad manylach o'r camau gweithredu hyn yn amcanion 1 i 5 isod:

Amcan 1	YMGORFFORI A CHRYFHAU CYDRADDOLDEB AC AMRYWIAETH: drwy hyfforddi, arwain a chyfathrebu. Er mwyn meithrin diwylliant sy'n seiliedig ar urddas, cwrteisi a pharch, byddwn yn hyrwyddo gwerthoedd cydraddoldeb craidd i fod yn sail i ymddygiad cadarnhaol ac i ddarparu fforwm i staff a myfyrwyr drafod y gwerthoedd hyn.
----------------	---

Roedd Amcan 1 yn cynnwys 4 cam gweithredu:

- Cyfathrebu gwerthoedd cydraddoldeb craidd
- Amlygrwydd yr agenda cydraddoldeb
- Hyfforddiant ar gyfer staff a myfyrwyr
- Ymgynghori a deialog barhaus

17 tasg: ● 10 wedi'u cwblhau ond i'w hailadrodd ● 2 wedi'u cwblhau ● 4 ar waith ● 1 i'w rhoi ar waith

Yn ystod y cyfnod adrodd, rydym wedi mynd i ati i hyrwyddo'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol drwy hyfforddiant, cyflwyniadau, rhwydweithiau, [cwrs e-ddysgu amrywiaeth](#), [fideo cydraddoldeb](#) ac ati, yn ogystal â pharhau â'r ddeialog drwy ddigwyddiadau a grwpiau. Rydym hefyd yn mynd ati'n barhaus i geisio meithrin cysylltiadau rhwng y cynllun hwn a [Chynllun Strategol](#) y Brifysgol er mwyn rhannu ein nodau a'n gwerthoedd. Yn ystod y cyfnod, rydym wedi diweddarau'r wefan cydraddoldeb a'i symud o'r wefan Adnoddau Dynol i leoliad sy'n fwy hygyrch a chanolog: www.aber.ac.uk/cy/equality/

Mae Cymorth i Fyfyrwyr wedi cwblhau'r gwaith o ddiweddarau'r polisi aflonyddu ar gyfer myfyrwyr ac yn ddiweddar mae Adnoddau Dynol wedi cwblhau ymgynghoriad eang ynghylch ei bolisi Urddas a Pharch yn y Gwaith. Cwblhawyd ymarfer y Fframwaith Rhagoriaeth Ymchwil (REF2014) hefyd. Fel rhan o'r ymarfer hwnnw, adolygwyd nifer o amgylchiadau unigol sy'n ymwneud â nodweddion gwarchodedig nifer o'r aelodau staff academiaidd. Roedd hefyd yn cynnwys hyfforddiant cydraddoldeb a chodi ymwybyddiaeth ar gyfer staff uwch.

Rydym wedi parhau i weithio gyda'r Uned Herio Cydraddoldeb ar brosiect o'r enw 'Cyflawni amcanion cydraddoldeb', gan adolygu ffyrdd penodol o gyflawni'r amcan 'ymgorffori' hwn. Rydym hefyd yn mynd ati i gyhoeddi datganiadau i'r wasg ac erthyglau newydd i hybu ymwybyddiaeth o gydraddoldeb ac i ddathlu ein llwyddiant.

Blaenoriaethau'r flwyddyn nesaf: (1) pwyso a mesur ffyrdd eraill o gyfathrebu ac ymgynghori ynghylch cydraddoldeb, a'i hyrwyddo; (2) dadansoddi'r angen am hyfforddiant.

Amcan 2	CASGLU A MONITRO DATA: i gefnogi sylfaen dystiolaeth ar gyfer gwneud penderfyniadau. Drwy adolygu'r trefniadau ar gyfer casglu data staff a myfyrwyr ar nodweddion gwarchodedig byddwn yn sicrhau bod gwybodaeth ansoddol a meintiol ar gael i lywio penderfyniadau. Byddwn yn cynnal archwiliadau cyflog cyfartal a mynd i'r afael â chydaddoldeb yng nghyflogau staff a strwythurau cysylltiedig.
----------------	--

Roedd Amcan 2 hefyd yn cynnwys pedwar cam gweithredu:

- Casglu data
- Monitro data
- Cyflog cyfartal
- Adrodd a chyhoeddi

10 tasg: ● 3 wedi'u cwblhau ond i'w hailadrodd ● 3 wedi'u cwblhau ● 4 ar waith ● 0 i'w rhoi ar waith

Rydym wedi cyflawni ein rhwymedigaethau i gasglu a monitro data cyflogaeth, ac adrodd arno, ac rydym yn mynd ati o hyd i drosglwyddo'r neges bod angen gwell data monitro, meincnodi, dadansoddi data'n dda a gweithredu o ran y sylfaen dystiolaeth yn unol ag arferion da. Mae tystiolaeth yn dangos bod mwy o ymdeimlad o berchneogaeth o'r data cydraddoldeb mewn gwahanol adrannau, e.e. Cymorth i Fyfyrwyr, Derbyn/Denu Myfyrwyr a Chynllunio. Yn sgil ymgynghori â rhai adrannau a grwpiau cydraddoldeb, byddwn yn rhoi trefniadau monitro ar waith ar gyfer y nodweddion gwarchodedig diweddaraf, e.e. cyfeiriadedd rhywiol, crefydd/cred ac ailbennu rhywedd.

Mae trydydd Archwiliad Cyflog Cyfartal ar waith ar hyn o bryd. Rydym hefyd wedi cyflawni gwahanol waith cydraddoldeb rhywiol sy'n cefnogi'r gwaith hwn (gweler adran 3 ar dudalen 6 isod).

Blaenoriaethau'r flwyddyn nesaf: (1) cwblhau Archwiliad Cyflog Cyfartal yn unol â chanllawiau arferion da; (2) sicrhau bod trefniadau monitro ac adrodd perthnasol yn cael eu rhoi ar waith yn 2014 o ran y system Adnoddau Dynol/y Gyflogres (Pobl Aber People) a'r system e-recrwtio.

Amcan 3	DATBLYGU POLISIÂU A STRATEGAETHAU'R BRIFYSGOL: sicrhau cynhwysiant a thryloywder Trwy hyrwyddo a dathlu ein hamgylchedd amrywiol a chynhwysol byddwn yn sicrhau lles staff a myfyrwyr, gan eu galluogi i gyflawni eu potensial yn llawn. Byddwn yn adolygu polisiâu a gweithdrefnau i gyfoethogi amgylchedd gweithio cadarnhaol ac ymgorffori egwyddorion cydraddoldeb yn Siarter y Myfyrwyr.
----------------	--

Roedd Amcan 3 yn cynnwys wyth cam gweithredu:

- Polisiâu a gweithdrefnau
- Cymorth i staff a myfyrwyr
- Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb
- Achredu, gwobrau a rhwydweithiau
- Profiad myfyrwyr
- Strategaeth ryngwladol
- Strategaeth Ehangu Mynediad
- Strategaeth Dysgu ac Addysgu

35 tasg: ● 10 wedi'u cwblhau ond i'w hailadrodd ● 4 wedi'u cwblhau ● 14 ar waith ● 7 i'w rhoi ar waith

Rhoddwyd nifer o bolisiau a mentrau ar waith yn ystod 2013 i wella'r camau i wireddu cydraddoldeb ac i sicrhau ei fod yn fwy hygyrch a thryloyw. Er enghraifft, cynhaliwyd ymgynghoriad eang ynghylch ein Polisi Urddas a Pharch yn y Gwaith, fersiynau newydd o'r Polisi Cyfryngau Cymdeithasol, a Chynllun Gweithredu Gweithio Hyblyg, a luniwyd gyda chymorth sefydliad allanol (Chwarae Teg). Rydym hefyd wedi gweithio'n galed i ennill gwobrau cydraddoldeb a chymryd rhan mewn gweithgareddau rhwydwaith, fel:

- **Athena Swan** (ymrwymiad i fenywod ym maes gwyddoniaeth, technoleg, peirianeg a mathemateg) – nid oedd ein cais am Wobr Efydd Sefydliadol yn llwyddiannus yn 2012, ond mae camau cadarnhaol wedi deillio ohono, gan gynnwys gweithgareddau cydraddoldeb rhywiol a gwaith i ennill gwobrau Sefydliadol ac Adrannol (IBERS).

- **Nod Cydraddoldeb Rhywiol** – rydym hefyd wrthi'n cymryd rhan yng nghynllun peilot gwobr cydraddoldeb rhywiol yr Uned Herio Cydraddoldeb i sicrhau mwy o ymrwymiad i fenywod yn y celfyddydau, y dyniaethau a'r gwyddorau cymdeithasol;
- **Bord Gron y Merched** – ail-lansiwyd y rhwydwaith hwn yn 2013 ac mae'n fforwm gwerthfawr i drafod gwahanol faterion sy'n ymwneud â'r rhywiau;
- **Tic Dwbl (Yn Gadarn o Blaid Pobl Anabl)** – yn 2013, bu i ni ddathlu ein bod yn gweithredu'r cynllun hwn ers 10 mlynedd;
- **Rhwydwaith y Cydlynwyr Anabled** – mae'r rhwydwaith misol hwn wedi mynd ati i wella polisïau, gweithdrefnau a chymorth i fyfyrwyr a staff ag anabled;
- **Addewid Amser i Newid Cymru** – y ni oedd y Brifysgol a'r Undeb Myfyrwyr cyntaf yng Nghymru i lofnodi Addewid yn 2013 i ddangos ein bod wedi ymrwymo i atal gwahaniaethu ac i hyrwyddo ymwybyddiaeth o iechedd meddwl;
- **Rhaglen Hyrwyddwyr Stonewall** – rydym wedi codi 10 safle (o 199 i 187) ym Mynegai 100 Cyflogwr Gorau Stonewall ym mis Ionawr 2014;
- **EnfysAber** (rhwydwaith staff LGBT) – mae'r rhwydwaith hwn wedi mynd o nerth i nerth eleni. Yn 2013, cododd £2k ar gyfer elusennau hoyw rhyngwladol;
- **Grwpiau Sabothol Myfyrwyr** – rydym wedi cydweithio â gwahanol grwpiau, e.e. AberPride, i gryfhau ac i wella ymwybyddiaeth o gydraddoldeb.

Rydym hefyd wedi cydweithio â'n Hyrwyddwyr Cydraddoldeb i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth. Cynhaliwyd digwyddiadau/gweithgareddau eraill ar draws y Brifysgol hefyd, fel y Diwrnod Cenedlaethol Ymwybyddiaeth o Straen a drefnwyd gan Hyrwyddwr Iechyd y Brifysgol. Darperir rhagor o gymorth iechyd a lles gan Adnoddau Dynol, gan gynnwys Rhaglen Cymorth i Staff sy'n gyfrinachol ac sydd ar gael 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos yn rhad ac am ddim. Mae'n rhoi cymorth o ran materion gwaith a materion personol/teuluol. Darperir gwasanaeth iechyd galwedigaethol hefyd.

O ran cymorth i fyfyrwyr, mae tîm y Gwasanaethau Hygyrchedd yn darparu gwasanaeth atgyfeirio cynhwysfawr i fyfyrwyr y mae angen cymorth arnynt. Mae'r gwaith yn cynnwys cydymffurfio â'r Ddeddf Cydraddoldeb, sicrhau bod addasiadau rhesymol yn cael eu gwneud ar gyfer myfyrwyr anabl, a chydgyssylltu cymorth drwy ddefnyddio dull 'un tîm' i gynorthwyo myfyrwyr â'u hanghenion dysgu. Mae'r gweithgareddau craidd yn cynnwys gwerthuso proffiliau dysgwyr, y Lwfans Myfyrwyr Anabl, hyfforddiant arbenigol, gwasanaeth mentora, croeso cyn cyrraedd, cymorth cyn ymadael, tiwtoriaid arbenigol, aseswyr a mentoriaid, a hyfforddiant ar gyfer cymryd nodiadau.

Ategwyd yr ymwybyddiaeth o gydraddoldeb drwy i'r Cynghorydd Cydraddoldeb, y Cyfarwyddwr a'r Dirprwy Gyfarwyddwr Adnoddau Dynol gymryd rhan ym mhwyllgorau eraill y Brifysgol, fel y Pwyllgor Ehangu Mynediad, y Pwyllgor Ymchwil a Phwyllgor Strategaeth y Gymraeg. Cyflawnwyd Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb ar gyfer REF2014 (drwy uwch Grŵp Strategaeth a Dethol Ymchwil). Lluniwyd polisïau Adnoddau Dynol newydd, neu diweddarwyd y polisïau cyfredol. Mae un o weithgorau'r Brifysgol, sy'n cynnwys y Dirprwy Gyfarwyddwr Adnoddau Dynol, hefyd wrthi'n cydweithio â Phrifysgol Bangor i adolygu polisïau safonol a fydd yn cynnwys adolygu'r asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb. Roedd y Cynlluniau Ffioedd hefyd yn destun asesiadau cydraddoldeb i sicrhau eu bod yn gynhwysol ac yn cefnogi cyfle cyfartal mewn addysg uwch.

Blaenoriaethau'r flwyddyn nesaf: (1) sicrhau bod recriwtio/dethol yn cael ei fonitro'n fwy cadarn gan ddefnyddio system e-recriwtio newydd Adnoddau Dynol; (2) diweddarau'r tudalennau gwe ynghylch cydraddoldeb a staff cymorth; (3) codi mwy o ymwybyddiaeth o'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb; (4) gweithredu/cwblhau cynlluniau gweithredu iechyd meddwl a chydbwysedd bywyd-gwaith

Amcan 4	AMGYLCHEDD: gwella hygyrchedd yr amgylchedd ffisegol a rhithwir Trwy ddarparu amgylchedd cynhwysol i ddysgu a gweithio ynddo ac i ymweld ag ef, byddwn yn dangos pwysigrwydd hygyrchedd i bawb.
----------------	---

Roedd Amcan 4 yn cynnwys un cam gweithredu:

- Amgylchedd

10 tasg: ● 3 wedi’u cwblhau ond i’w hailadrodd ● 0 wedi’u cwblhau ● 3 ar waith ● 4 i’w rhoi ar waith

Mae dau Gyngorydd Hygyrchedd Cymorth i Fyfyrwyr yn hwyluso hygyrchedd i’r myfyrwyr ac maen nhw’n cydweithio â Chydgysylltwyr Anabledd yr adrannau. Maen nhw’n rhoi cyngor a gwybodaeth i ymgeiswyr ac i fyfyrwyr, gan gynnwys y rheini sy’n gadael gofal, myfyrwyr ag anabledd a myfyrwyr ag anawsterau dysgu, ynghylch y ddarpariaeth sydd ar gael i ateb eu hanghenion penodol. Mae’r cynghorwyr hefyd yn mynd ati i bennu anghenion myfyrwyr fel rhan o’r broses dderbyn ac i adolygu dull cynhwysol o ddarparu’r cwricwlwm.

Mae’r adrannau Ystadau a Gwasanaethau Tai wedi mynd ati i sicrhau bod ystad y Brifysgol yn fwy hygyrch, e.e. arwyddion newydd, llwybr gwyrdd sy’n darparu llwybrau troed hygyrch, meinciau/mannau gorffwys newydd, gwella’r goleuadau, ac ati.

Rydym hefyd wrthi’n adolygu ac yn trafod y posibilrwydd o greu man myfyrio aml-ffydd i gefnogi grwpiau crefyddol a grwpiau rhyngwladol, i feithrin perthynas dda rhwng gwahanol grefyddau ac i ddarparu man penodol lle y gall yr holl staff fyfyrion dawl.

Blaenoriaethau’r flwyddyn nesaf: (1) cwblhau adolygiad o ganolfan aml-ffydd / myfyrio bosib.

Amcan 5	ALLANOL: codi ymwybyddiaeth o ymrwymiad y Brifysgol i gydraddoldeb Trwy weithio gydag ymwelwyr, partneriaid, cyflenwyr a’n cymuned leol a byd-eang, byddwn yn mynd ati i hyrwyddo a gwella cydraddoldeb.
----------------	--

Roedd Amcan 5 yn cynnwys tri cham gweithredu:

- Y gymuned
- Ymwelwyr
- Caffael

8 tasg: ● 3 wedi’u cwblhau ond i’w hailadrodd ● 0 wedi’u cwblhau ● 4 ar waith ● 1 i’w rhoi ar waith

Rydym yn rhoi gwerth ar bwysigrwydd ymgysylltu a chydweithio â’r gymuned a sefydliadau allanol. Er enghraifft, bu i ni gydweithio ag elusen Mind ar ddigwyddiad ymwybyddiaeth o wahanol ddiwylliannau yn 2013. Rydym hefyd yn cydweithio â’r cyngor lleol a’r heddlu ac yn ymgysylltu â rhwydweithiau allanol fel Grŵp Hyder a Chydraddoldeb Ceredigion o dan ofal Heddlu Dyfed Powys a Rhwydwaith Cydraddoldeb Anabledd Llywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn cymryd rhan mewn rhwydweithiau ar draws Cymru. Drwy fod yn aelod o Rwydwaith Cyfnewid Cydraddoldeb y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol a Grŵp Cyswllt Cymru yr Uned Herio Cydraddoldeb, mae cyfle i ymarferwyr cydraddoldeb ym Mhrifysgolion Cymru drafod materion sy’n berthnasol i bawb a rhannu gwybodaeth ac arferion da. Mae ein cyngor cyllido (CCAUC) hefyd yn dod i’r cyfarfodydd hyn.

Rydym yn dal i sicrhau ein bod yn dangos ein hymrwymiad i gynhwysiant a chydraddoldeb pan fyddwn yn ymgysylltu â’r cyhoedd. Er enghraifft, pan fu beicwyr modur hoyw o Ewrop yn ymweld â’r campws yn 2013, codwyd baner yr enfys a baner EnfysAber i’w croesawu.

Mae gwaith yn mynd rhagddo gyda’n staff Caffael i sicrhau bod cydraddoldeb yn rhan annatod o’n polisiau, yn unol ag arferion da. Mae awgrymiadau am ffyrdd o wella’r polisi caffael a’r dull o sgorio tendrau’n cael eu hadolygu ar hyn o bryd.

Blaenoriaethau’r flwyddyn nesaf: (1) adolygu unrhyw feysydd ymgysylltu â’r cyhoedd y byddai modd eu gwella i hybu cynhwysiant; (2) cwblhau gwaith cydraddoldeb ym maes caffael.

3. Rhoi mwy o hwb a chefnogaeth i gydraddoldeb :

Fel y dangoswyd uchod, mae’r Brifysgol yn hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth mewn nifer o wahanol ffyrdd, drwy strategaethau, cynlluniau, codau ymarfer, a thrwy weithgareddau megis hyfforddiant, fideos, tudalennau gwe, rhwydweithiau, asesiadau

effaith a'i hymwneud â'r gymuned. Sonnir am rai o'r gweithgareddau cydraddoldeb eraill sydd wedi bod yn allweddol i'r Brifysgol yn ystod y flwyddyn isod:

a. Cyflog Cyfartal a Chydraddoldeb Rhywiol:

Mae Prifysgol Aberystwyth yn parhau i ymrwymo i gydraddoldeb rhywiol ac i fynd i'r afael â'r cydbwysedd rhwng dynion a menywod ym mhob agwedd ar fywyd y Brifysgol. Mae ein trydydd Archwiliad Cyflog Cyfartal ar waith ar hyn o bryd a bydd yn cymharu cyflogau dynion a menywod i sicrhau bod cyflog cyfartal yn cael ei roi am waith cyfartal. Bydd yn nodi a oes unrhyw fylchau neu wahaniaethau rhwng cyflogau cyfartalog/cymedrig a bydd yn pwysu a mesur unrhyw fylchau o 5% neu fwy.

Mae'r gwaith a wnaed eisoes yn sgil ein harchwiliad blaenorol yn cynnwys adolygiad trylwyr o'n dyrchafiadau academiaidd (a wnaed yn 2012/13). Arweiniodd at greu prosesau tryloyw ar gyfer dyrchafiadau i swyddi Uwch Ddarlithydd, Darllenydd a Chadair. Mae hefyd yn cynnig cynllun mentora i gefnogi'r rheini sy'n mynegi diddordeb yn y swyddi hyn. Mae trefniadau newydd ar waith hefyd ar gyfer band cyflog Athrawon ac rydym ymhlith y Prifysgolion cyntaf yng Nghymru i gyflwyno trefniadau cyflog o'r fath ar gyfer y rôl hon.

Ochr yn ochr â'r gwaith hwn, rydym wedi ymrwymo i ennill Gwobr Efydd Sefydliadol Athena Swan. Mae ein hymrwymiad i'r wobwr hon yn cynnwys recriwtio dau Hyrwyddwr Amrywiaeth Ymchwil Athena Swan ar secondiad rhan-amser, ac ariannu pum lleoliad ar gyfer y [rhaglen Aurora](#) (menter newydd datblygu arweinwyr i fenywod yn unig) o dan ofal y Sefydliad Arweinyddiaeth Addysg Uwch. Byddwn yn cyflwyno dau gais am Wobrau Efydd Sefydliadol ac Adrannol ym mis Ebrill 2014.

Fel y nodir uchod, rydym hefyd yn cymryd rhan mewn cynllun peilot arall o dan ofal yr Uned Herio Cydraddoldeb, a hynny ar gyfer gwobr Nod Cydraddoldeb Rhywiol ar gyfer menywod yn adrannau'r Celfyddydau, y Dyniaethau a'r Gwyddorau Cymdeithasol. Byddwn yn cyflwyno cais arall ym mis Ebrill 2014.

Yn ogystal â'r gwobrau hyn, lansiwyd tri gweithgaredd sy'n gysylltiedig â rhywedd yn 2013: rhwydwaith Bord Gron y Merched, sy'n cynnwys trafodaethau am ystod eang o faterion cydraddoldeb rhywiol; rhwydwaith arall Bord Gron y Merched a lansiwyd gan yr Athrofa Rheolaeth, y Gyfraith a Gwasanaethau Gwybodaeth; a Chynllun Mentora'r Prifysgolion i Fenywod sy'n gweithredu o fewn sefydliadau addysg uwch Cymru i helpu i hyrwyddo ac i hwyluso datblygiad proffesiynol ymhlith menywod ar bob lefel.

Rydym hefyd wedi bod yn cydweithio â sefydliad allanol, Chwarae Teg, i adolygu ffyrdd o hybu cydbwysedd bywyd-gwaith yn y Brifysgol.

b. Ehangu Mynediad: Mae'r [Ganolfan Ehangu Cyfranogiad a Chynhwysiant Cymdeithasol](#) wedi ymrwymo i ddymchwel y rhwystrau ffisegol, cymdeithasol, diwylliannol ac ariannol rhag cael addysg uwch. Mae'r Ganolfan yn parhau i gydweithio ag ysgolion, colegau addysg bellach a'r gymuned ar nifer o wahanol brosiectau fel [Prifysgol Haf Aberystwyth](#), [Ehangu Gorwelion](#), [Blas ar Fywyd Prifysgol](#), [Cefnogaeth ar gyfer Bagloriaeth Cymru](#), [Ehangu Mynediad at bynciau STEM \(Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianeg, Meddygaeth a Mathemateg\)](#), [Diwrnod Rhyngwladol y Menywod](#), ac ati. Mae hefyd yn gyfrifol am Nod Ansawdd Buttle UK ar gyfer Addysg Uwch (a roddir i ddarparwyr Addysg Bellach ac Uwch sy'n dangos ymrwymiad i bobl ifanc sy'n derbyn ac yn gadael gofal) a'r [Cynllun Cymorth i Bobl sy'n Gadael Gofal](#) sy'n cynorthwyo unigolion o'r cyfnod cyn gwneud cais hyd nes iddynt raddio. Mae hefyd yn rhoi cyngor ac arweiniad i fyfyrwyr hŷn, yn ogystal â'r rheini o ysgolion a cholegau.

4. Monitro cydraddoldeb:

Yn ystod y blynyddoedd blaenorol, cafodd data ystadegol ynghylch ein perfformiad o ran cydraddoldeb ei gasglu a'i ddadansoddi'n unol â deddfwriaeth flaenorol ym maes cydraddoldeb. Fel y nodwyd eisoes, un o brif ofynion Dyletswyddau Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yng Nghymru yw cyhoeddi adroddiad blaenorol sy'n dangos sut mae'r Brifysgol yn cydymffurfio â'r dyletswyddau erbyn 31 Mawrth bob blwyddyn. Mae hyn yn cynnwys data monitro cyflogaeth rhwng 6 Ebrill 2012 a 31 Mawrth 2013 o ran yr holl nodweddion gwarchodedig yn y meysydd a ganlyn:

- y bobl a gyflogir ar 31 Mawrth bob blwyddyn;
- y bobl sydd wedi gwneud cais am swyddi yn ystod y flwyddyn;
- cyflogeion sydd wedi gwneud cais i newid swydd, gan nodi faint ohonynt oedd yn llwyddiannus yn eu cais a faint nad oeddynt;
- cyflogeion sydd wedi gwneud cais am hyfforddiant mewnol a faint lwyddodd yn eu cais;
- cyflogeion sy'n cwblhau'r hyfforddiant;
- cyflogeion sy'n rhan o weithdrefnau cwyno naill ai fel achwynydd neu fel person y gwneir cwyn yn ei erbyn;
- cyflogeion sy'n destun gweithdrefnau disgyblu;
- cyflogeion sydd wedi gadael ein cyflogaeth.

Er ei bod yn ofynnol i ni adrodd ar ddata cyflogaeth cydraddoldeb, mae llai o argymhellion ynghylch y gofyniad i adrodd ar ddata myfyrwyr. Fodd bynnag, rydym wedi cynnwys data allweddol yn yr adroddiad hwn, e.e. cyfansoddiad y myfyrwyr, derbyniadau, cynnydd a chyrhaeddiad, lleoliadau gwaith / rhaglenni wedi'u targedu a chwynion.

Darparwyd data gan yr adrannau Gwasanaethau Gwybodaeth, Denu a Derbyn, Gyrfaedd ac Adnoddau Dynol. Defnyddiwyd hefyd ddata allanol gan yr Asiantaeth Ystadegau Addysg Uwch (HESA) a data o adroddiad ystadegol blynyddol yr Uned Herio Cydraddoldeb.

Ar hyn o bryd, mae'r Brifysgol yn casglu gwybodaeth cyflogaeth ynghylch Nodweddion Gwarchodedig hil (ethnigrwydd a chenedligrwydd), rhywedd, anabledd, oedran, priodas a phartneriaethau sifil. Mae rhywfaint o ddata ar gael hefyd ynghylch Beichiogrwydd a Mamolaeth ac ni chesglir data am Gyfeiriadedd Rhywiol, Crefydd neu Gred ac Ailbennu Rhywedd. Fodd bynnag, caiff y bylchau yn y data eu diwallu drwy ein system e-recrwtio newydd a'r system rheoli Adnoddau Dynol newydd sydd wrthi'n cael ei rhoi ar waith.

5. Penawdau data allweddol:

Ar y ddwy dudalen nesaf, dangosir penawdau/dangosfyrddau allweddol o'r data a ddadansoddwyd, h.y. ystadegau ar ddata cyflogaeth staff (tudalennau 11-23) a data myfyrwyr (tudalennau 24-33) er mwyn gwneud y data yn symlach ac yn haws ei ddeall:

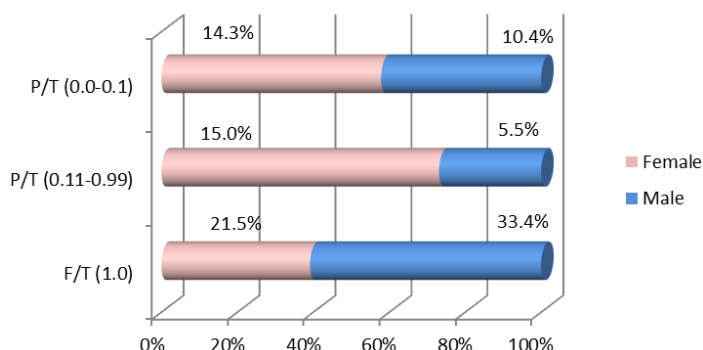
A: STAFF

Cyfansoddiad y staff:

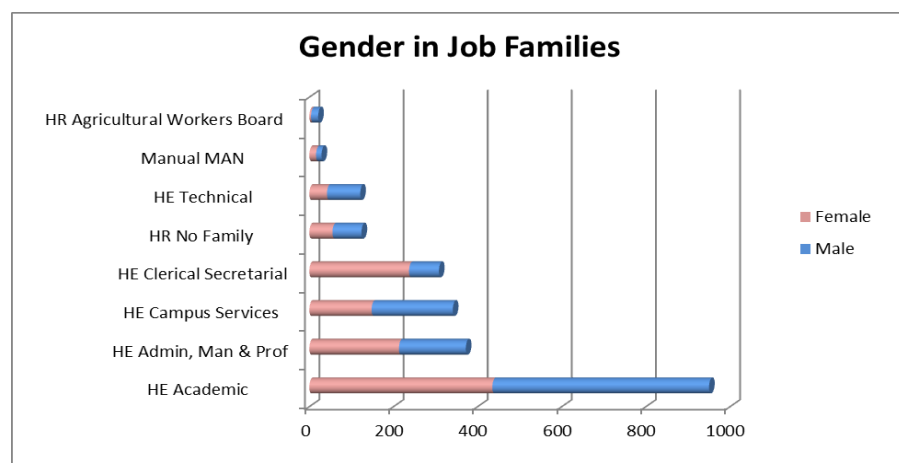
Cyfanswm nifer y staff, gan gynnwys staff achlysurol a dros dro, ar **31 Mawrth 2013** yw 2267 (cyfrif pennau), o'i gymharu â 2210 (cyfrif pennau) ym mis Mawrth 2012.

- Rhywedd:** Mae'r cymarebau dynion a menywod yn dal i fod yn debyg i'r blynyddoedd blaenorol – ym mis Mawrth 2013 roedd 50.8% o fenywod a 49.2% o ddynion yn cael eu cyflogi.
- O'r 2,267 o staff, mae 55% yn gweithio amser llawn a 45% yn gweithio'n rhan-amser (roedd 43% yn gweithio'n rhan-amser yn 2012). Fel y dangosir yn y graff uchod, mae staff benywaidd yn fwy tebygol o weithio'n rhan-amser, h.y. bron i 30% o'r menywod o'i gymharu ag 16% o'r dynion. O'r ffigur ar gyfer staff rhan-amser sy'n gweithio 0.1 cyfwerth ag amser llawn neu lai, sef 20.5%, roedd bron i ddau draean yn fenywod.

Full and Part-Time Split (Hours per FTE)

Gender in Job Families

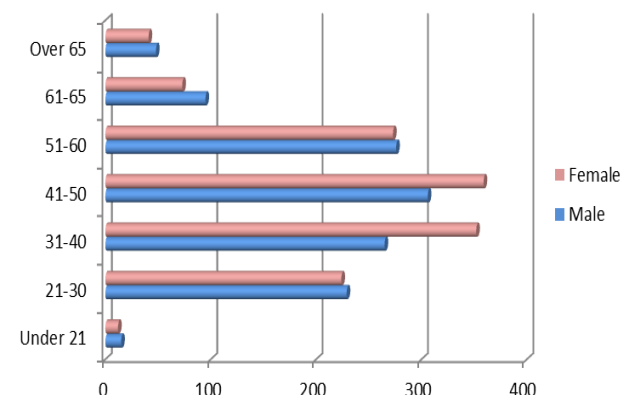

- Mae'r graff isod yn dangos y gwahaniaethau o ran dosbarthiad y staff yn ôl rhywedd mewn gwahanol deuluoedd swyddi.

- Anabled:** Canran y staff ag anabled ym mis Mawrth 2013 yw 4.1% o'i gymharu â 4.9% ym mis Mawrth 2012. Salwch hirdymor yw'r anabled a gafodd ei ddatgan amlaf yn 2013, sef 36%.
- Ethnigrwydd:** Mae ethnigrwydd y staff yn debyg i'r blynyddoedd blaenorol, gyda chynnydd bach ymhlith staff du a lleiafrifoedd ethnig, o 4.1% yn 2012 i 4.6% yn 2013.

Gwyn	80.5%	Du a Lleiafrifoedd Ethnig	4.6%
Gwyn Arall	8.1%	Heb roi gwybod / Anhysbys	6.8%

- Cenedligrwydd:** Bu i'r staff ddatgan eu bod yn dod o dros 50 o wledydd. Gwlad Pwyl a'r Almaen yw'r gwledydd sy'n cael eu datgan amlaf, ac eithrio'r DU.
- Oedran:** Mae'r graff yn dangos cyfansoddiad oedran yr holl staff. Mae mwy o fenywod yn y bandiau oedran 31-40 a 41-50.
- Cymraeg:** Y categori / gyfran uchaf o staff sy'n siarad Cymraeg (hyd at lefel 2 a 3) yw'r staff Clerigol / Ysgrifenyddol, sef 53%.

B: MYFYRWYR

Cyfansoddiad y myfyrwyr:

Yn 2012-13, cofrestrwyd 9,603 o israddedigion ac ôl-raddedigion (o'i gymharu â 10,213 yn 2011/12). O'u plith, roedd 39% yn astudio pynciau STEM a 61% yn astudio pynciau ac eithrio STEM.

	Undergraduates		Postgraduates		All Levels		
Dept	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Total
STEM	1368	2180	85	98	1453	2278	3731
%	35%	50%	11%	16%	31%	46%	39%
Other	2503	2167	695	507	3198	2674	5872
%	65%	50%	89%	84%	69%	54%	61%

- Rhywedd:** Roedd 48% o'r myfyrwyr yn fenywod a 52% yn ddynion.
- STEMM:** Ar lefel israddedigion, mae gwahaniaeth sylweddol yng nghyfrannau'r myfyrwyr gwrywaidd a benywaidd sy'n astudio pynciau STEM a phynciau ac eithrio STEM. Er bod myfyrwyr gwrywaidd wedi'u rhannu'n gyfartal rhwng pynciau STEM a phynciau eraill, mae cyfran llawer uwch o'r myfyrwyr benywaidd yn astudio pynciau eraill (65%) o'i gymharu â'r rheini sy'n astudio pynciau STEM (35%). Serch hynny, ar lefel ôl-raddedigion, nid oes fawr ddim gwahaniaeth rhwng y rhywiau, fel y dangosir uchod.
- Anabledd:** Cofnodwyd bod gan 10.7% o'r myfyrwyr anableddau, sef cynnydd bach o'i gymharu â ffigurau'r blynyddoedd blaenorol. Bu i 58% o'r myfyrwyr ag anableddau ddatgan 'anhawster dysgu penodol', e.e. dyslecsia.
- Ethnigrwydd:** Mae'r ffigurau yn y tabl isod yn debyg i ddata'r blynyddoedd blaenorol, er bod canran uwch wedi gwrthod rhoi gwybodaeth eleni.

Ethnicity	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
White (inc 'other white background')	88.6%	87.0%	89.0%	81.6%	79.0%
BME	7.1%	7.0%	4.0%	5.9%	6.6%
Not Known / Information refused	4.3%	6.0%	7.0%	12.6%	14.2%
	100%	100%	100%	100%	100%

- Cenedligrwydd:** Roedd 82% o'r israddedigion a'r ôl-raddedigion yn fyfyrwyr cartref (o'r DU), 9% yn fyfyrwyr Ewropeaidd a 9% yn fyfyrwyr rhyngwladol. Roedd 30% o'r 'myfyrwyr cartref' yn dod o Gymru, sef gostyngiad o 31% yn 2011/12 a 34% yn 2010/11.

- Oedran:** Isod, nodir categorïau oedran y myfyrwyr (israddedigion ac ôl-raddedigion) ar ffurf canrannau:

	Canrannau
O dan 21	73%
21-30	20%
31-40	4%
41-50	2%
51-60	0%
61-65	0%
Dros 65	0%

- Cymraeg:** Mae'r data ar gyfer siaradwyr Cymraeg yn dangos nad yw 83% yn siarad Cymraeg, bod 9% yn siarad Cymraeg yn rhugl a bod 6% yn siarad Cymraeg ond heb fod yn rhugl. Nid ydym yn gwybod am yr 1% sy'n weddill.

Ceisiadau, Cynigion a Derbyniadau – israddedigion newydd:

- Mae'r tabl isod yn dangos Ceisiadau, Cynigion a Derbyniadau Cadarn israddedigion newydd Medi 2011, o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol, o ran ymgeiswyr Cartref/UE. Mae'r ceisiadau a'r cynigion yn unol â rhai ar ddiwedd mis Mai, a'r ffigur derbyniad fel yr oedd ar y noson cyn cofrestru.

	Applications	Offers (Unconditional or Conditional)	Intake
2011-12 Total	11451	10880	2991
2010-11 Total	9969	9400	2584
2009-10 Total	8835	8435	2696
2008-09 Total	7585	7290	2406

Cafwyd 49% o'r ceisiadau gan fenywod a 51% gan ddynion.

6. Casgliadau a chamau gweithredu:

Mae cydraddoldeb ac amrywiaeth o bwys i Brifysgol Aberystwyth. Mae gennym gyfoeth o dystiolaeth bod myfyrwyr a staff o dros 100 o wledydd o bedwar ban byd yn gwybod am yr agwedd hon ar fywyd yn Aberystwyth, a'u bod yn falch ohoni. Rydym wedi ymrwmo i sicrhau bod urddas, parch a chydweithredu'n ganolog i'n holl weithgareddau ac i barhau i roi gwerth ar amrywiaeth yn ein cymuned, a dathlu'r amrywiaeth honno.

Mae'r ail adroddiad blynyddol yn cydymffurfio â dyletswyddau cydraddoldeb penodol Cymru o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Ei nod yw mesur y camau a gymerwyd i gyflawni ein pum amcan cydraddoldeb hyd at fis Ionawr 2014 a dangos sut yr ydym wedi defnyddio'r wybodaeth hon fel sylfaen ar gyfer y camau i'w cymryd yn ystod y flwyddyn nesaf. Mae'r dystiolaeth ar gyfer y camau gweithredu hefyd yn seiliedig ar ddata cyflogaeth (1 Ebrill 2012 tan 31 Mawrth 2013) yn unol â'r ddyletswydd statudol, ac mae hefyd yn cynnwys data myfyrwyr blwyddyn academiaidd 2012/13 ar sail ddewisol, a hynny yn unol ag arferion da.

Mae hefyd yn helpu i lywio'r meysydd datblygu a fydd yn flaenoriaeth yn y dyfodol, e.e. bylchau o ran data, trefniadau monitro a chamau i hyrwyddo ein [Cynllun Cydraddoldeb](#) ymhellach. Drwy roi system e-recriwtio newydd ar waith, yn ogystal â system Pobl Aber People (system Adnoddau Dynol/y Gyflogres) sy'n cynnwys modiwlau hunanwasanaeth, bydd yn haws casglu data cydraddoldeb, yn enwedig ynghylch y nodweddion gwarchodedig diweddaraf.

Mae'r prif dasgau cydraddoldeb a nodwyd wrth adolygu'r amcanion a'r data cydraddoldeb yn cynnwys:

- Cyflwyno/cyflawni Gwobrau Efydd Sefydliadol ac Adrannol Siarter Athena Swan a Gwobrau'r Nod Cydraddoldeb Rhywiol;
- Cwblhau Archwiliad Cyflog Cyfartal yn unol â chanllawiau arferion da;
- Sicrhau bod trefniadau monitro/adrodd cadarn ar waith yn y system Adnoddau Dynol/Cyflogres a'r system e-recriwtio newydd;
- Rhannu ymwybyddiaeth ac arferion da o ran yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb;
- Hyrwyddo cynlluniau gweithredu iechyd a lles meddwl, a'u rhoi ar waith;
- Cwblhau ymgynghoriadau fel Urddas a Pharch yn y Gwaith;
- Cwblhau gwaith cwmpasu i greu canolfan aml-ffydd/myfyrio a chyfleoedd rhwydweithio eraill posibl ar gyfer staff o leiafrifoedd ethnig;
- Cadw llygad barcud ar gyfansoddiad y staff hynny nad oes ganddynt gynrychiolaeth ddigonol a'r nodweddion gwarchodedig newydd.

Ymhlith y tasgau eraill mae:

- Pwyso a mesur ffyrdd eraill o gyfathrebu a hyrwyddo cydraddoldeb a chynhwysiant;
- Diweddarau'r tudalennau gwe am gydraddoldeb a staff cymorth;
- Parhau i gefnogi'r rhwydweithiau/hyrwyddwyr cydraddoldeb a sicrhau achrediadau;
- Cyflawni dadansoddiad o'r anghenion hyfforddi o ran cydraddoldeb ac amrywiaeth;
- Cwblhau gwaith caffael;
- Adolygu'r gofynion o ran Mesurau'r Gymraeg;

Ar y tudalennau a ganlyn, ceir data ystadegol a chamau i'w cymryd ar sail data cyflogaeth (tudalennau 11-23) a data myfyrwyr (tudalennau 24-33).

Dadansoddiad Ystadegol: Data Cyflogaeth Staff, 1 Ebrill 2012 tan 31 Mawrth 2013

Daw'r ffigurau ar gyfer meincnodi o adroddiad yr Uned Herio Cydraddoldeb, [Equality in higher education: statistical report 2013](#), a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2013. Mae'n dadansoddi data staff a myfyrwyr o'r Asiantaeth Ystadegau Addysg Uwch (HESA) ar gyfer 2011/12.

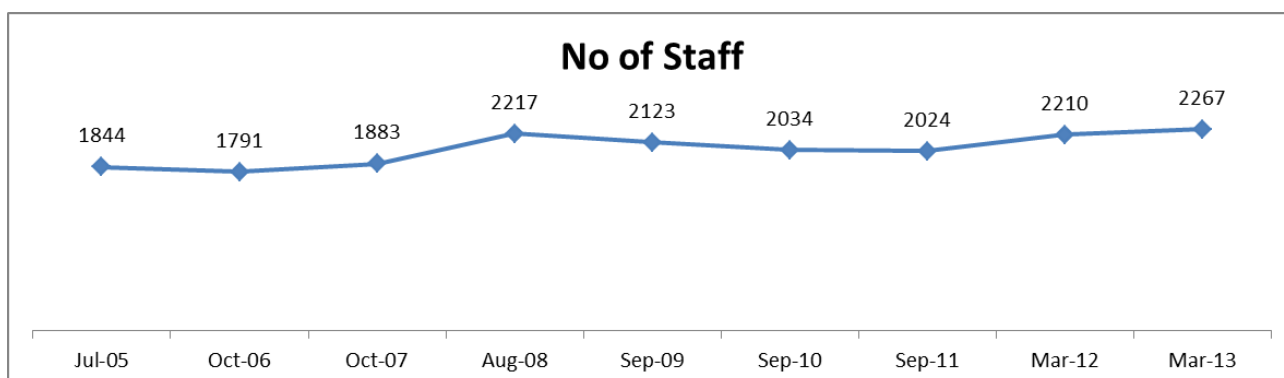
Sylwch: rhoddwyd seren (*) i ddynodi ffigurau o dan 5 i sicrhau nad oes modd adnabod unrhyw aelod staff.

1. Pobl a oedd yn cael eu cyflogi ar 31 Mawrth 2013 (cyfansoddiad y staff):

Isod, ceir crynodeb o'r data staff a gofnodwyd ar **31 Mawrth 2013**. Mae data wedi'i gynnwys ar gyfer yr holl staff â chontract (gan gynnwys staff achlysurol) o dan y categorïau a ganlyn:

1. y bobl sy'n cael eu cyflogi ar 31 Mawrth bob blwyddyn
2. y bobl sydd wedi gwneud cais am swyddi yn ystod y flwyddyn
3. cyflogeion sydd wedi gwneud cais i newid swydd, a faint ohonynt oedd yn llwyddiannus
4. cyflogeion sydd wedi gwneud cais am hyfforddiant mewnol a faint lwyddodd yn eu cais
5. cyflogeion sydd wedi cwblhau'r hyfforddiant
6. cyflogeion sy'n rhan o weithdrefnau cwyno ac urddas a pharch yn y gwaith
7. cyflogeion sy'n destun gweithdrefnau disgyblu
8. cyflogeion sydd wedi gadael ein cyflogaeth.

Cyfanswm y staff a oedd yn cael eu cyflogi (gan gynnwys staff achlysurol a staff dros dro) ar 31 Mawrth 2013 oedd 2267 aelod staff (cyfrif pennau). Mae nifer y staff a gofnodir eleni yn debyg i ffigur y llynedd, sef 2210 (cyfrif pennau). Isod, dangosir cyfansymiau hanesyddol y staff ers 2005:

Sylwch fod data'r ddwy flynedd ddiwethaf wedi'i adrodd ym mis Mawrth, h.y. Mawrth 2012 a Mawrth 2013, yn unol â Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus 2011 o dan y Ddeddf Cydraddoldeb. Yn flaenorol, cofnodwyd y data ar sail cyfnodau adrodd HESA.

Isod, dangosir cyfanswm cyfansoddiad y staff ar sail y gwahanol nodweddion gwarchodedig:

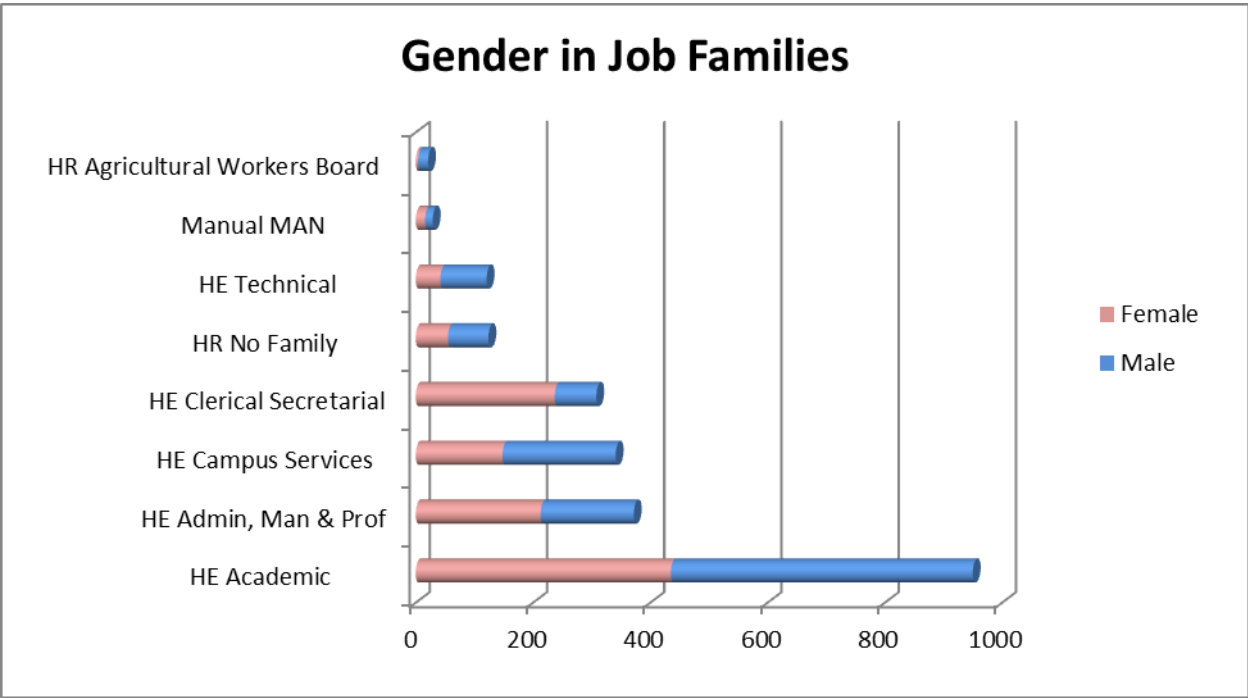
1a. Rhywedd:

Fel y dangosir yn y tabl isod, mae cymarebau rhywedd menywod a dynion wedi aros yn gyfartal dros y blyneddoddd:

	Jul-05	Oct-06	Oct-07	Aug-08	Sep-09	Sep-10	Sep-11	Mar-12	Mar-13
Female (%)	49.5%	50.1%	50.0%	49.8%	49.9%	50.4%	50.1%	50.4%	51.8%
Male (%)	50.5%	49.9%	50.0%	50.2%	50.1%	49.6%	49.9%	49.6%	49.2%

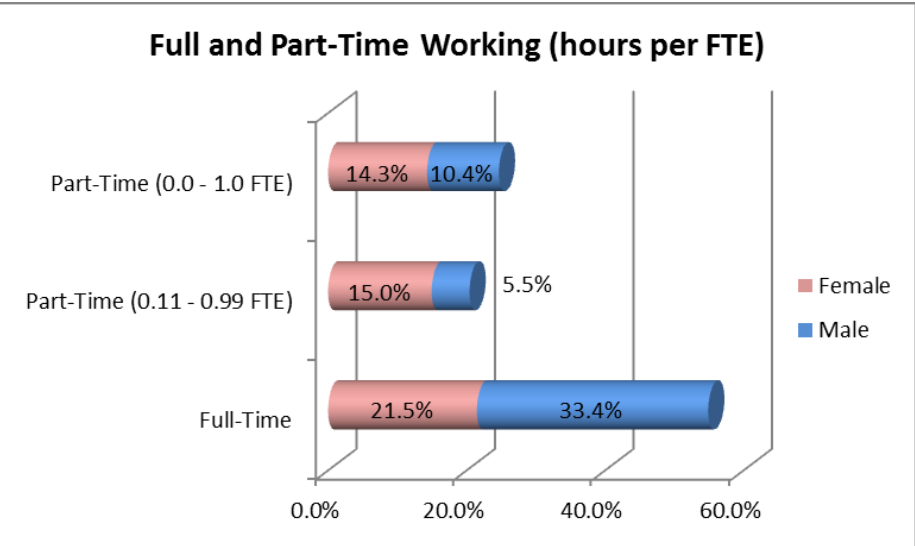
MEINCNODI: Mae hyn yn cymharu â ffigur yr Uned Herio Cydraddoldeb ar gyfer Prifysgolion y DU yn 2011/12, sy'n dangos bod 53.8% yn fenywod a 46.2% yn ddynion (tudalen 34). O ran Prifysgolion Cymru, mae 53.9% yn fenywod a 46.1% yn ddynion.

Isod ceir dadansoddiad cyflawn o'r holl deuluoedd swyddi yn ôl rhywedd:

O gyfanswm o 950 aelod staff sydd wedi'u neilltuo i deulu swydd academiaidd, mae 46% yn fenywod a 54% yn ddynion. Mae hyn yr un fath â'r hyn a adroddwyd y llynedd.

Mae'r Brifysgol yn cyflogi 20.5% o'i staff ar gontractau 0.1 cyfwerth ag amser llawn (CALI) neu lai, o'i gymharu â 25% y llynedd. Isod, ceir dadansoddiad pellach o batrymau gwaith amser llawn a rhan-amser y staff:

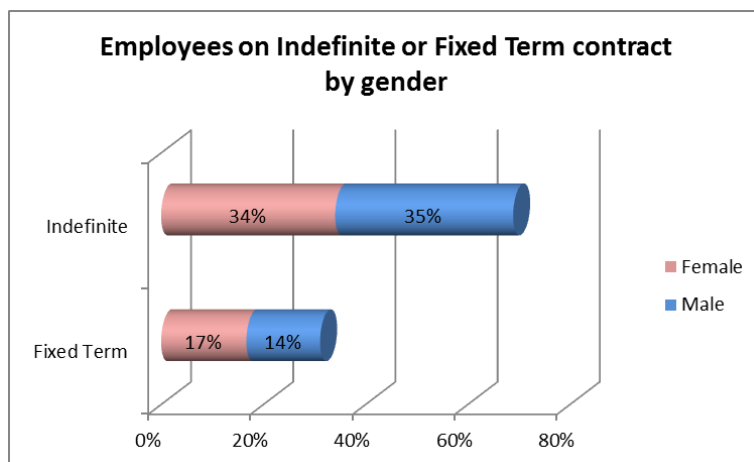
	Female	Male
Full-Time	21.5%	33.4%
Part-Time (0.11 - 0.99 FTE)	15.0%	5.5%
Part-Time (0.0 - 1.0 FTE)	14.3%	10.4%

O gyfanswm y staff, sef 2,267, roedd 55% yn gweithio amser llawn ym mis Mawrth 2013 (57% yn 2012) a 45% yn gweithio'n rhan-amser (43% yn 2012). Fel y dangosir uchod, roedd 29.3% o'r menywod a 15.9% o'r dynion yn gweithio'n rhan amser, ac roedd 21.5% o'r menywod a 33.4% o'r dynion yn gweithio amser llawn.

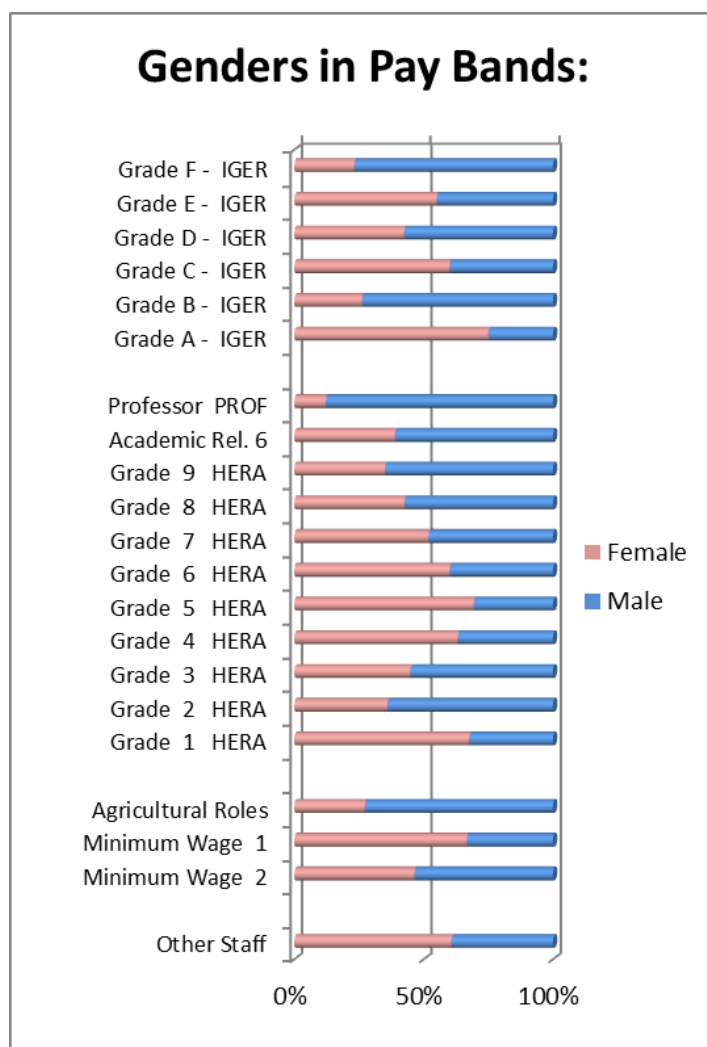
Mae'r graff isod yn dangos bod 31% o'r staff yn cael eu cyflogi o dan gontractau tymor penodol (o'i gymharu â 36% yn 2012) a bod 69% yn gweithio o dan gontractau amhenodol. Mae'r cyfrannau o ran y rhywiau yn debyg ar gyfer y ddau fath o gontract, gydag ychydig mwy o fenywod yn cael eu cyflogi o dan gontractau tymor penodol.

	Fixed Term	Indefinite
Female	17%	34%
Male	14%	35%

Contract Mode	F	M
Fixed Term	378	327
Indefinite	772	789
Grand Total	1150	1116

Isod ceir dadansoddiad o'r graddau cyflogau yn ôl rhywedd (sylwch fod hyn yn dangos cyfran y menywod i'r dynion – gall nifer y staff o fewn graddau amrywio). Mae'n dangos dosbarthiad y menywod a'r dynion ar wahanol raddau, gyda mwy o ddynion ar lefelau uwch, h.y. Gradd Athro, Academaidd Gysylltiedig 6, Graddau 8 a 9, a Gradd F IBERS. Mae mwy o ddynion yn y Swyddi Amaethyddol ac ar Raddau 2 a 3 hefyd.

Cynhelir Archwiliad Cyflog Cyfartal yn 2014. Cynhaliwyd ein Harchwiliad Cyflog Cyfartal blaenorol yn 2010 (gweler yr [adroddiad Cyflog Cyfartal](#)) ar y cyd â'r Uned Herio Cydraddoldeb, a hynny fel rhan o brosiect pilot i gynorthwyo Sefydliadau Addysg Uwch Cymru i gynnal a gweithredu adolygiadau cyflog cyfartal. Bu i'r adolygiad ein helpu i gadarnhau bod y camau i foderneiddio cyflogau wedi llwyddo i leihau'r bwlch rhwng cyflogau dynion a menywod, a'n helpu i ddangos ein hymrwymiad i gydraddoldeb rhywiol.

Dangosodd archwiliad 2010 ddau fwlch o 5% neu fwy, un ar frig y raddfa gyflog a'r llall ar y gwaelod, sef Graddfa 1 HERA (bwlch o 10.9%) a achoswyd gan ychwanegiadau i'r cyflog ar gyfer oriau anghymdeithasol ac oriau goramser ar gyfer dynion ar y cyflog sylfaenol, ac athrawon (bwlch o 9.0%). Roedd gan y Brifysgol lawer mwy o ddynion sy'n athrawon o gymharu â menywod sy'n athrawon a oedd wedi bod yn eu swyddi ers cyfnod o amser. Ymchwiliwyd hefyd i fylchau o 3% i 5% ar gyfer Gradd 3 HERA (4.3%) a Gradd 4 HERA (+3.4%).

Nodwyd bod angen cymryd camau pellach, gan gynnwys cyflawni archwiliadau pellach, adolygu grwpiau staff tu allan i'r strwythur cyflogau newydd, adolygu taliadau ychwanegol, llunio polisïau a chanllawiau ynghylch cyflogau cychwynnol a thaliadau atodol y farchnad, a llunio strategaethau eraill i fynd i'r afael â'r bylchau cyflog. O blith y tasgau hyn, cyflwyno'r polisïau cyflogau cychwynnol a chyflawni archwiliadau pellach yw'r tasgau sy'n weddill a byddwn yn eu cynnwys yn yr archwiliad cyflog cyfartal sydd ar y gorwel.

Ers yr archwiliad hwn, cafodd mwy o fenywod eu recriwtio i swyddi uwch ac, ym mis Tachwedd 2012, roedd 6 o'r 9 aelod o'r Weithrediaeth yn fenywod, gan gynnwys Is-ganghellor benywaidd.

CAMAU GWEITHREDU O RAN RHYWEDD: (1) Parhau i adolygu strategaethau recriwtio a chadw ar gyfer grwpiau staff penodol, e.e. staff uwch; (2) Cwblhau ceisiadau Athena SWAN ar gyfer gwobrau Sefydliadol ac Adrannol (IBERS) yn 2014 i gefnogi menywod ym maes Gwyddoniaeth, Peirianeg a Thechnoleg; (3) Cwblhau Nod Cydraddoldeb Rhywiol yn 2014 i gefnogi menywod yn y Celfyddydau, y Dyniaethau a'r Gwyddorau Cymdeithasol; (4) Parhau i hyrwyddo mentrau i gefnogi menywod, e.e. fforwm Bord Gron y Merched, Cynllun Mentora Menywod mewn Prifysgolion, ac ati.

1b. Anabledd:

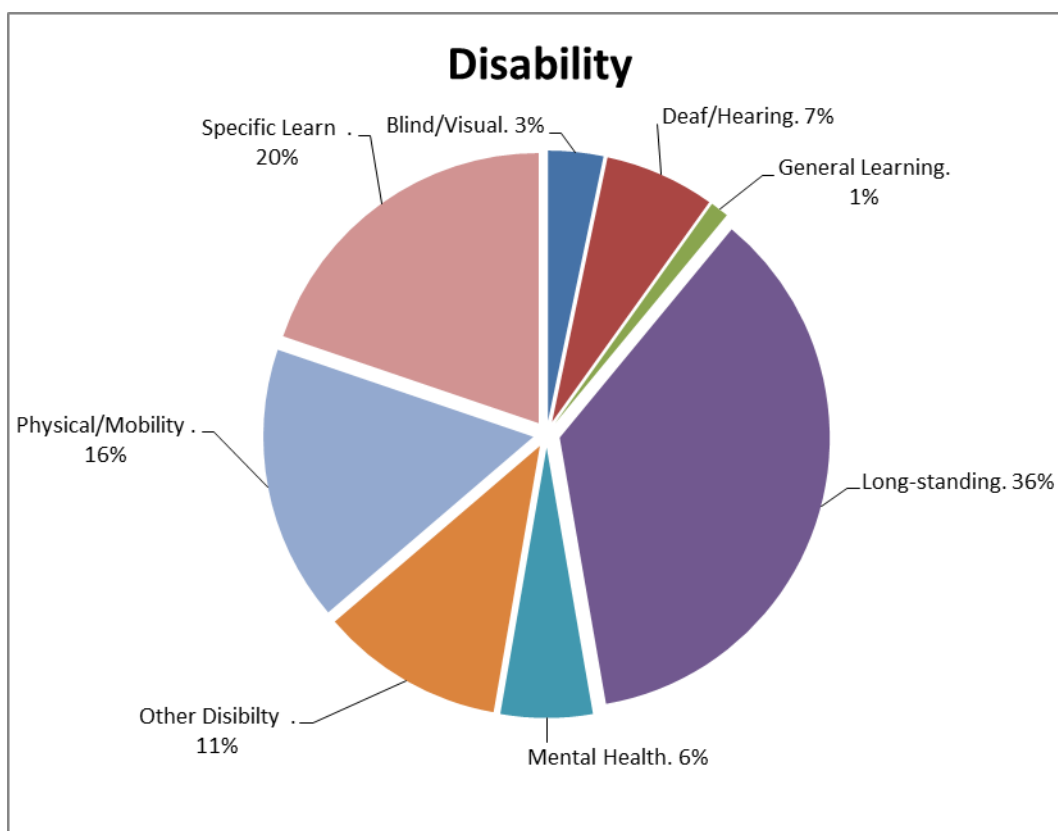
Mae'r tabl isod yn dangos mai 4.1% o'r staff sydd wedi datgelu anableddau yn 2013, sef gostyngiad bach o'i gymharu â ffigur 2012, sef 4.9%.

	Jul-05	Oct-06	Oct-07	Aug-08	Sep-09	Sep-10	Sep-11	Mar-12	Mar-13
Staff recording disabilities	3.4%	3.3%	2.7%	3.7%	3.8%	3.6%	4.1%	4.9%	4.1%

MEINCNODI: Mae ein ffigur o 4.1% ychydig yn uwch na ffigur yr Uned Herio Cydraddoldeb (2011/12) ar gyfer Prifysgolion y DU, sef 3.4%, ac ychydig yn is na phroffil Cymru, sef 4.8% (tudalen 146).

Yn ystod y flwyddyn, bydd angen cadw llygad ar y gostyngiad bach hwn o ran nifer y staff sy'n datgan anableddau.

Dangosir y gwahanol fathau o anableddau a gafodd eu datgan yn y graff isod. Mae ffigur y staff sy'n datgelu salwch hirdymor wedi codi o 29% yn 2012 i 36% yn 2013.

Fel y dangosir isod, roedd 51% o'r staff a ddatgelodd anabledd yn fenywod a 49% yn ddynion.

	Female	Male	Total
Number With known disability	48	46	94
Number Without disability	1102	1070	2172
total of all	1150	1116	2266
%	4.4%	4.3%	4.1%

Mae'r Brifysgol wedi dathlu deng mlynedd o weithredu Cynllun Tic Dwbl y Ganolfan Waith – Yn Gadarn o Blaid Anabledd. Mae hefyd yn darparu gwasanaeth iechyd galwedigaethol, cynllun dychwelyd i'r gwaith a Rhaglen Cymorth i Staff sy'n darparu cymorth cyfrinachol am ddim 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos. Mae'n gyfle i staff drafod pryderon am eu gwaith neu'u bywydau personol/teuluol. Rydym hefyd wedi cynnal gweithgareddau i godi proffil lles, ac ymwybyddiaeth ohono, e.e. Diwrnod Cenedlaethol Ymwybyddiaeth o Straen a'r Addewid Amser i Newid.

CAMAU GWEITHREDU O RAN ANABLEDD: (1) Parhau i fonitro nifer y staff anabl yng ngoleuni'r gostyngiad bach dros y flwyddyn; (2) Parhau i gyfathrebu â staff yn flynyddol yn unol â'n hymrwymiad Tic Dwbl; (3) Parhau i ymgysylltu/ymgyngori â staff drwy'r Rhwydweithiau Anabledd, Hyrwyddwyr Cydraddoldeb, ac ati; (4) Hyrwyddo ymwybyddiaeth o iechyd a lles meddwl.

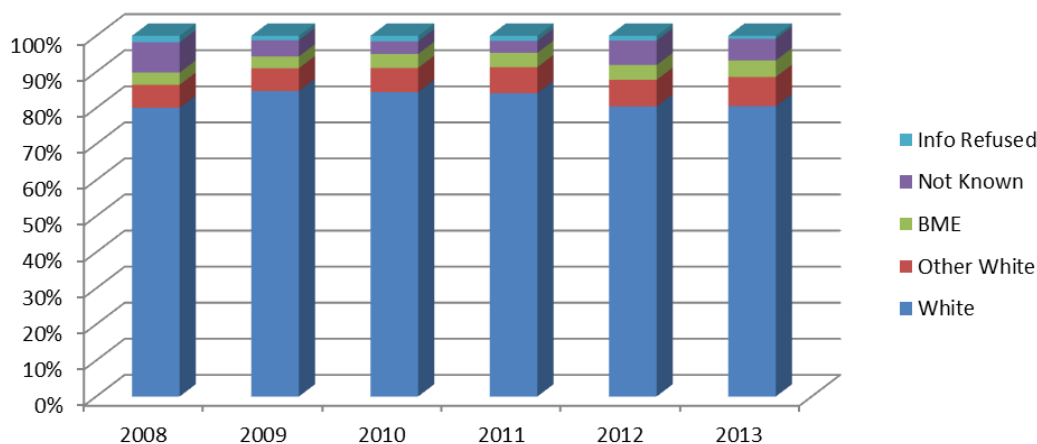
1c. Ethnigrwydd:

Mae'r tabl isod yn dangos ethnigrwydd yr holl staff rhwng 2008 a 2013:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
White	80.20%	84.80%	84.40%	84.20%	80.50%	80.50%
Other White	6.40%	6.30%	6.70%	7.20%	7.40%	8.10%
BME	3.40%	3.30%	3.90%	4.00%	4.10%	4.60%
Not Known	8.40%	4.50%	3.50%	3.30%	6.80%	6.00%
Info Refused	1.80%	1.20%	1.50%	1.40%	1.30%	0.80%

10 White	39 Asian Other	41 Mixed W/B Cab
11 White British	33 Bangladeshi	43 Mixed Wh & Asian
16 White English	22 Black African	29 Mixed Wh & B Af
12 White Irish	21 Black Carib.	80 Other
13 White Scottish	34 Chinese	29 Other Black back
15 White Welsh	31 Indian	49 Other Mixed
19 Other White	32 Pakistani	98 Inf. Refused
		90 Not Known

Employee Ethnic group by %

Mae canran y staff duon a lleiafrifoedd ethnig wedi codi ychydig o 4.1% yn 2012 i 4.6% yn 2013.

MEINCNODI: Mae hyn yn cymharu â ffigur 2011/12 yr Uned Herio Cydraddoldeb ar gyfer Prifysgolion y DU, sy'n dangos bod 92.4% yn bobl wyn (gan gynnwys Gwyn Arall) a 7.6% yn bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig (tudalen 74). Ffigur yr Uned ar gyfer staff dduon a lleiafrifoedd y flwyddyn flaenorol oedd 8.2%. O ran Cymru, y ffigurau yw 96.9% yn bobl wyn (gan gynnwys Gwyn Arall) a 3.1% yn bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig.

Y cymarebau rhywedd ar gyfer yr holl staff duon a lleiafrifoedd ethnig yw 2.3% ar gyfer menywod a dynion o ran yr holl staff, a 3.2% o fenywod a 3.7% o fenywod o ran y staff academiaidd.

Mae'r tabl isod yn dangos swyddi fesul grŵp ethnig. Mae'r gyfran fwyaf o staff duon a lleiafrifoedd ethnig yn gweithio mewn swyddi Academiaidd (2.87%).

	HE Academic	HE Admin, Man & Prof	HE Campus Services	HE Clerical Secretarial	HE Technical	HR AWB	HR No Family	Manual MAN	Grand T
White	30.94%	14.87%	11.87%	11.87%	4.77%	0.57%	4.72%	0.93%	80.54%
Other White	5.47%	0.53%	0.93%	0.44%	0.22%	0.04%	0.31%	0.13%	8.08%
BME	2.87%	0.35%	0.84%	0.26%	0.09%	0.00%	0.09%	0.09%	4.59%
Not Known	2.29%	0.49%	1.28%	0.97%	0.22%	0.31%	0.26%	0.13%	5.96%
Info Refused	0.35%	0.18%	0.13%	0.04%	0.04%	0.00%	0.09%	0.00%	0.84%

Mae'r tabl isod hefyd yn dangos staff nad ydynt yn dod o'r DU (259 aelod staff i gyd) yn ôl ethnigrwydd a rhywedd.

**Staff nad ydynt yn dod o'r DU yn ôl
ethnigrwydd a rhywedd**

	F	M	%
Gwyn	3.0%	4.1%	7.1%
Gwyn Arall	33.5%	25.7%	59.1%
Du Affricanaidd	0.7%	1.5%	2.2%
Du Affricanaidd	0.4%	0.4%	0.7%
Indiaidd	0.7%	2.6%	3.3%
Pacistanaid	0.0%	0.7%	0.7%
Bangladeshaid	0.0%	0.4%	0.4%
Tsieineaidd	1.9%	2.6%	4.5%
Asiaidd Arall	2.6%	1.9%	4.5%
Cymysg – Gwyn a DU Affricanaidd	0.4%	0.0%	0.4%
Cymysg – Gwyn ac Asiaidd	0.4%	0.0%	0.4%
Cymysg Arall	0.4%	0.0%	0.4%
Arall	4.8%	3.7%	8.6%
Anhysbys	2.6%	4.5%	7.1%
Wedi gwrthod	0.7%	0.0%	0.7%

CAMAU GWEITHREDU O RAN ETHNIGRWYDD: (1) Monitro'r strategaethau recriwtio mewnol ac allanol a'u heffaith ar staff duon a lleiafrifoedd ethnig; (2) Pwysu a mesur cyfleoedd rhwydweithio gyda staff duon a lleiafrifoedd ethnig.

1d. Cenedligrwydd:

Isod, dangosir y fisas, y trwyddedau gwaith, y tystysgrifau haen ac ati ar gyfer 2013:

2013	Total
Settlement	68
Spouse Visa	*
UK Ancestor	*
Work Permit	*
Tier 1 General Cert	*
Tier 2 Certificate	15
Tier 4 Certificate	24
Tier 5 Temp Worker	*
Grand Total	107

Tier 1 visa - Migrants with desirable professional skills

Tier 2 visa - Skilled workers with an offer of employment

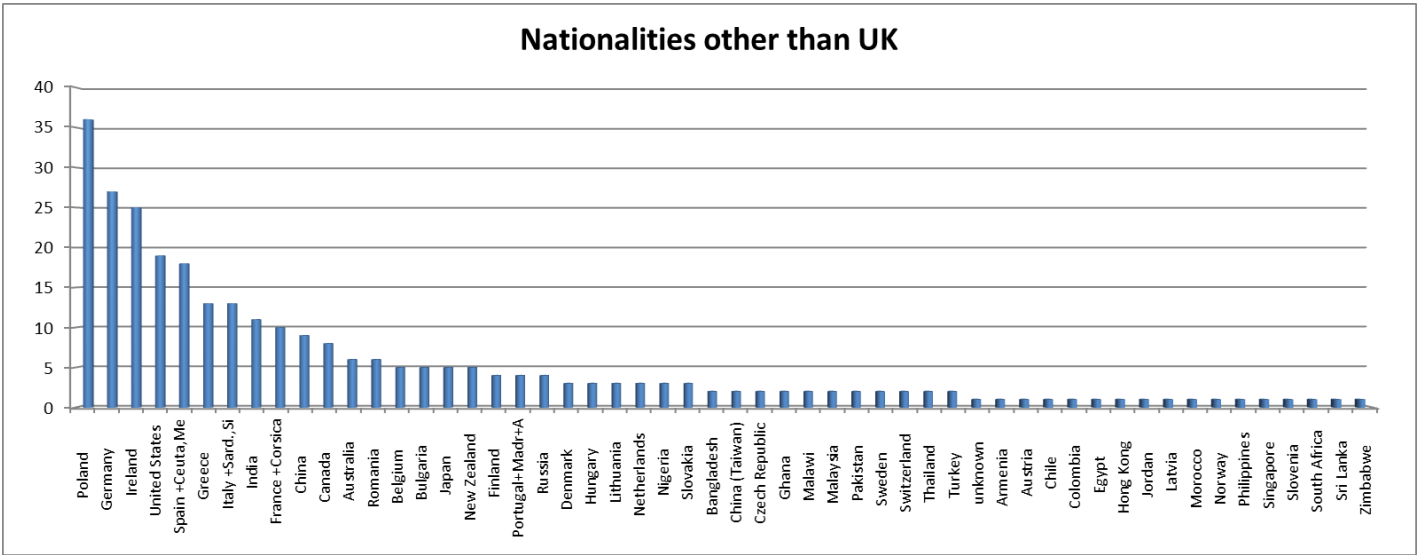
Tier 3 visa – *not used*

Tier 4 visa - Students

Tier 5 visa - Youth mobility schemes/ temporary

Mae nifer y tystysgrifau Haen 2 wedi codi o 5 yn 2012 i 15 yn 2014, ac mae nifer y tystysgrifau Haen 4 wedi codi o 15 yn 2012 i 25 yn 2013. Mae Adnoddau Dynol yn monitro tystysgrifau Haenau 2 a 5.

Mae staff yn dod o gyfanswm o 50 gwlad, fel y dangosir isod. Gwlad Pwyl a’r Almaen yw’r gwledydd mwyaf cyffredin.

Mae’r tabl isod yn dangos canrannau’r staff yn ôl categorïau Cartref, Rhyngwladol ac UE/AEE dros y tair blynedd diwethaf. Mae nifer y staff Rhyngwladol a’r staff o’r UE a’r EAA wedi disgyn ychydig yn 2013.

	2011	2012	2013
International	4.6%	6.0%	4.4%
EU / EEA	5.9%	10.0%	8.4%
UK	89.5%	82.0%	87.2%
Not Known	0.0%	2.0%	0.0%

Gall rhywfaint o’r data hwn fod wedi newid dros y blynyddoedd oherwydd bod rhai aelodau staff wedi gwneud cais i breswylïo’n barhaol ar ôl cyfnod o bum mlynedd.

CAMAU GWEITHREDU O RAN ETHNIGRWYDD: Parhau i fonitro’r strategaethau recriwtio mewnol ac allanol a’u heffaith ar staff duon a lleiafrifoedd ethnig.

1e. Oedran:

Mae’r tabl a’r graff isod yn dangos oedrannau staff ar draws yr holl grwpiau oedran o 2008 tan 2013:

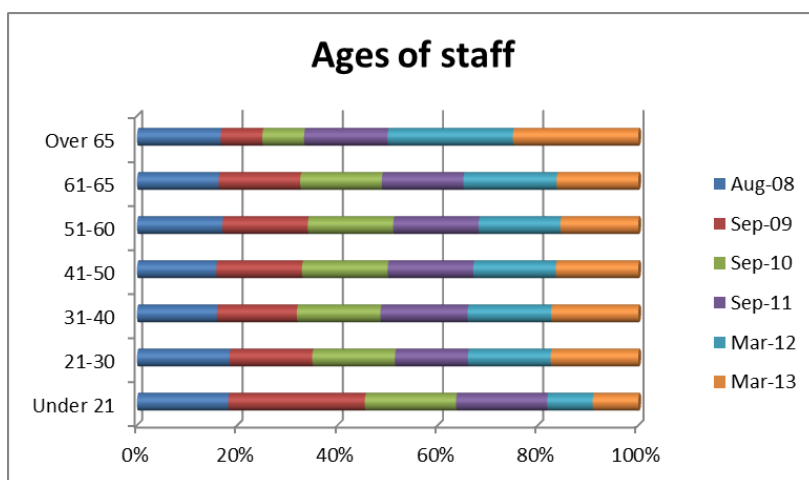
	Aug-08	Sep-09	Sep-10	Sep-11	Mar-12	Mar-13
Under 21	2%	3%	2%	2%	1%	1%
21-30	19%	17%	17%	15%	17%	18%
31-40	22%	22%	23%	24%	23%	24%
41-50	25%	27%	27%	27%	26%	26%
51-60	23%	23%	23%	23%	22%	21%
61-65	7%	7%	7%	7%	8%	7%
Over 65	2%	1%	1%	2%	3%	3%

MEINCNODI: Mae'r Uned Herio Cydraddoldeb yn defnyddio bandiau oedran gwahanol, fel y dangosir yn y tabl isod (tudalen 184-5).

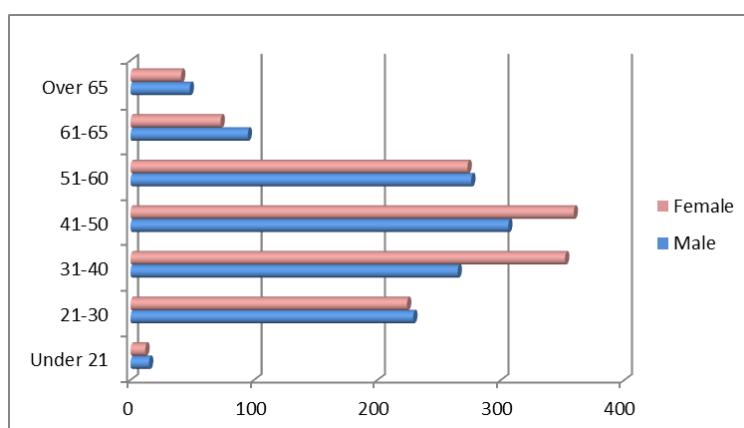
Staff yn ôl gwlad a grŵp oedran

	25 ac iau	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65
Y DU	6.6	11.5	13.2	13.0	13.4	13.3	12.1	10.1	5.6
Cymru	6.9	10.9	12.5	12.9	14.2	13.2	12.1	10.4	5.6

Fel y mae'r graff gyferbyn yn ei ddangos, mae'r ffigurau wedi bod yn gyson dros y blyneddau diwethaf. Maen nhw'n dangos mai'r grŵp 41-50 oed (26%) yw'r grŵp oedran mwyaf. Y grwpiau oedran o dan 21 a thros 65 yw'r grwpiau lleiaf.

Mae'r graff isod yn dangos bod mwy o fenywod yn y bandiau oedran 31-40 a 41-50.

CAMAU GWEITHREDU O RAN OEDRAN: (1) Parhau i fonitro oedran, yn enwedig y rheini nad oes ganddynt gynrychiolaeth ddigonol, h.y. o dan 21 a thros 60; (2) Adolygu/cysoni'r bandiau oedran yn yr adroddiadau.

1f. Cymraeg:

Casglwyd peth o'r data isod ar gyfer adroddiad monitro'r Cynllun Iaith Gymraeg 2011/12 i Gomisiynydd y Gymraeg. Canolbwyntiodd yr adroddiad monitro ar staff gweinyddol ac academiaidd, ond at ddibenion yr Adroddiad Cydraddoldeb ac Amrywiaeth hwn, cafodd pob teulu swydd ei gynnwys. Mae'r wybodaeth am iaith yn seiliedig ar holiadur sgiliau dwyieithog lle mae staff yn hunanasesu eu gallu i siarad Cymraeg. Sylwer nad yw pob aelod staff wedi llenwi'r holiaduron hyn. Mae'r data'n cyfeirio at gyfnod adrodd ym mis Mehefin 2012.

Nifer a Chanran y staff sy'n siarad Cymraeg fesul Adran/Teulu'r Swydd:

Sylwer: casglwyd y data gan Wasanaethau'r Gymraeg yn ystod Mehefin 2012

A = Nifer y staff, B = Nifer y staff sy'n siarad Cymraeg (lefel 2 a 3), C = Canran	A	B	C	A	B	C
Staff Clerigol / Ysgrifenyddol a Gweinyddol / Rheolaethol / Proffesiynol	Staff Clerigol ac Ysgrifenyddol			Staff Gweinyddol, Rheolaethol a Phroffesiynol		
ADRANNAU ACADEMAIDD : Clerigol/Ysgrifenyddol a Gweinyddol/Rheolaethol/Proffesiynol	78	34	43.5%	137	57	42%
ADRANNAU CYMORTH / GWASANAETH : Clerigol/Ysgrifenyddol a Gweinyddol/Rheolaethol/Proffesiynol	169	97	57%	282	113	40%
CYFANSYMAU ACADEMAIDD A CHYMORTH/GWASANAETH:	247	131	53%	419	170	40.5%
Staff Academaidd a Thechnegol	Staff academaidd			Staff technegol		
	934	206	22%	96	20	21%
Staff Gwasanaethau Campws a Staff heb Deulu i'r Swydd	Staff campws			Staff heb Deulu i'r Swydd		
	318	71	22%	126	12	9.5%
Staff y Bwrdd Cyflogau Amaethyddol (AWB) a'r Cyd-fwrdd Diwydiannol (JIB)	Staff y Bwrdd Cyflogau Amaethyddol			Staff y Cyd-fwrdd Diwydiannol		
	12	1	8%	13	5	38%

Y categori/y gyfran uchaf o staff sy'n siarad Cymraeg (ar lefel 2 a 3) yw staff Clerigol/Ysgrifenyddol, sef 53%. Bydd y gofyniad i gofnodi staff sy'n siarad Cymraeg yn cael ei adolygu yn ystod y flwyddyn nesaf.

CAMAU GWEITHREDU O RAN Y GYMRAEG: (1) Parhau i adolygu data gyda Chanolfan Gwasanaethau'r Gymraeg; (2) Adolygu'r gofynion ar gyfer Mesurau'r Gymraeg.

1g. Nodweddion gwarchodedig eraill:

Ar hyn o bryd, nid yw'r Brifysgol yn casglu data am Grefydd neu Gred, Cyfeiriadedd Rhywiol ac Ailbennu Rhywedd, ond mae camau ar waith i gasglu'r data hwn yn ystod y flwyddyn nesaf, fel sy'n ofynnol gan HESA ac yn unol ag arferion da. Mae trefniadau monitro eisoes wedi'u cynnwys yn y systemau e-recriwtio a rheoli Adnoddau Dynol. Mae'r ddwy system wrthi'n cael eu datblygu.

Mae'r Brifysgol hefyd yn storio data am Statws Priodasol a Phartneriaeth Sifil, ac am Famolaeth a Thadolaeth. Mae trefniadau mwy pendant i fonitro'r meysydd hyn yn cael eu rhoi ar waith ar hyn o bryd.

Mamolaeth a Thadolaeth:

Rhwng 1 Ebrill 2012 a 31 Mawrth 2013, cymerodd 43 aelod staff benywaidd seibiant mamolaeth. Mae llai na 5 aelod staff gwrywaidd wedi adrodd eu bod wedi cymryd seibiant tadolaeth yn ystod y cyfnod hwn.

2. Cyflogaion sydd wedi gwneud cais am swyddi:

Data ymgeiswyr

Cofnodwyd data monitro ceisiadau Adnoddau Dynol ar gyfer y cyfnod rhwng mis Awst 2011 a mis Medi 2012. Gan gydnabod bod yna fylchau ac anghysondebau yn y data sy'n cael ei storio mewn taenlenni, rydym wedi penderfynu cadw at y cyfnod adrodd hwn yn hytrach na dadelfennu'r data i gyfnod adrodd 31 Mawrth gan y byddai hynny wedi cymryd cryn dipyn o amser. Y bwriad yw y bydd ein system e-recrwtio newydd yn datrys y bylchau a'r anghysondebau yn y data. Mae'r data fel a ganlyn:

- Yn ystod y flwyddyn hysbysebwyd cyfanswm o 308 o swyddi a phroseswyd 2,166 o ymgeiswyr. Mae hyn yn cymharu â 155 o hysbysebion swyddi a 1,625 o ymgeiswyr ym mis Awst 2010.
- Roedd 51% o'r ymgeiswyr yn fenywod a 49% yn ddynion. Datganodd yr ymgeiswyr fod 46% ohonynt yn Wyn, 28% yn Gymry, 11% yn Arall, 12% yn Ewropeaidd/Rhyngwladol a 3% yn Anhysbys. O Wlad Pwyl a Rwmania y daeth y mwyaf o geisiadau o'r tu allan i'r Deyrnas Unedig.
- O'r 989 ymgeisydd a roddwyd ar restr fer, roedd 54% yn fenywod a 46% yn ddynion. Roedd 9.7% wedi datgan anabled.

CAMAU GWEITHREDU O RAN RECRIWTIO: (1) Diweddarau'r dulliau monitro cydraddoldeb yn unol â gofynion y Ddeddf Cydraddoldeb yn y system e-recrwtio a'r system rheoli Adnoddau Dynol arfaethedig; (2) Rhoi adroddiad mwy cynhwysfawr am recrwtio a dethol i'r Pwyllgor Datblygu Proffesiynol a Staffio.

3. Dyrchafu a chydabod perfformiad:

Y Broses Dyrchafiadau Academaidd

Cyflwynwyd y broses Dyrchafiadau Academaidd newydd yn 2012 a dechreuodd yr ail broses flynyddol ym mis Ionawr 2013. Bu'r Panel Dyrchafiadau'n ystyried 42 cais (sef yr un nifer o geisiadau â 2012) gan 35 cyflogai. Cyflwynodd sawl cyflogai geisiadau i gael dyrchafiad ar ddwy lefel, a chafodd pob cais ei ystyried yn ôl teilyngdod ar gyfer pob lefel dyrchafiad. Dangosir proffil rhywedd yr ymgeiswyr yn y tabl isod. Mae cyfradd cyfranogiad menywod yn peri pryder a, thrwy'r drefn datblygu staff ac adolygu perfformiad, yr holl gamau i gyflawni gwobr Athena Swan a'r grwpiau cymorth fel Bord Gron y Merched, rydym yn dal i roi sylw i'r mater.

	Wedi gwneud cais		Wedi llwyddo		Cyfradd llwyddo
Dynion	26	74.3%	23	76.6%	88.4%
Menywod	9	25.7%	7	23.4%	77.8%

Y Broses Pwyntiau Cyfrannu a Chynyddrannau Cyflymedig (PCCC)

Proses flynyddol yw'r PCCC sy'n galluogi aelodau staff i wneud cais i gael pwynt cyfrannu neu gynyddran cyflymedig ar y sail bod modd iddynt ddangos bod eu perfformiad yn rhagorol yn unol â'r meini prawf y cytunir arnynt. Gall rheolwyr gyflwyno cais ar ran aelodau staff. Yn 2013, daeth 105

cais i law, o'i gymharu â 47 cais yn 2012. Mae hwn yn gynnydd o 123% yn nifer y ceisiadau. Roedd hwn yn gam cadarnhaol ac yn dangos bod mwy o ymwybyddiaeth o'r broses PCCC yn gyffredinol. Roedd yn arbennig o galonogol gweld cynnydd yn nifer y ceisiadau o deuluoedd swyddi nad oedd ganddynt gynrychiolaeth ddigonol cyn hynny, yn enwedig adrannau gwasanaethau proffesiynol a gwasanaethau campws.

	Cyfanswm	Dynion	Menywod
Cyfanswm ceisiadau PCCC	105	41	64
Ceisiadau llwyddiannus	50	25	25
Ceisiadau aflwyddiannus	55	16	39
Cyfradd lwyddo	47.6%	60.9%	39.1%

CAMAU GWEITHREDU O RAN DYRCHAFU A CHYDNABOD PERFFORMIAD: (1) Rhoi adroddiad ar lefel fanylach am ddyrchafiadau staff, yn enwedig datblygiad gyrfa staff anacademaidd

4. Cyflogeion sydd wedi cael hyfforddiant:

Isod, ceir crynodeb o'r staff sydd wedi cwblhau hyfforddiant mewnol yn ystod y cyfnod adrodd o 6 Ebrill 2012 hyd at 31 Mawrth 2013. Ymgeisiodd 2,772 o staff am gyrsiau (60% yn fenywod a 40% yn ddynion) sy'n cynnwys staff a ymgeisiodd am sawl cwrs. Felly, o ystyried staff unigol, ymgeisiodd cyfanswm o 793 o staff am gyrsiau fel a ganlyn:

	Rhywedd	
	Menywod	Dynion
Ymgeisio	417 (53%)	376 (47%)
Llwyddo	409 (53%)	366 (47%)
Cwblhau	384 (53%)	335 (47%)

Cofnodwyd bod gan 27% o'r staff uchod a gwblhaodd gyrsiau anabledd a bod 5% yn bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig.

Cofnodwyd data hefyd ynghylch y staff a oedd wedi cyflawni hyfforddiant amrywiaeth drwy e-gwrs erbyn mis Ionawr 2014. Fe'i dangosir yn y tabl isod, ochr yn ochr â data cyfnod adrodd 2012:

Cofnod Hyfforddiant E-ddysgu Amrywiaeth Ar-lein:	Hyd-11		Ion-14	
Staff cofrestredig (staff â mynediad e-bost)	2159		2110	
Staff ar gontract < 0.1	254		310	
Staff ar gontractau > .1	1905		1905	
Cyfanswm a fewngofnododd	1450	76%	1223	64%
Cyfanswm a gwblhaodd yr hyfforddiant:	1385	73%	1156	61%
Cyfanswm a basiodd:	1336	70%	1130	59%
Cyfanswm a fethodd:	49	3%	26	1%

Mae angen diweddaru cofnodion yr aelodau staff sydd wedi ymuno ac ymadael yn y gronfa ddata hon. Byddwn yn cyflawni hyn yn ystod y flwyddyn nesaf. Felly, nid yw'r ffigurau'n fanwl gywir, ond maen nhw'n amcangyfrif y rheini sydd wedi cymryd rhan.

CAMAU GWEITHREDU O RAN HYFFORDDIANT: (1) Cyflwyno proses gofnodi ganolog i gasglu gwybodaeth am weithgareddau datblygu staff sy'n cael eu pennu drwy'r broses datblygu staff ac adolygu perfformiad a'u cwblhau'n ddiweddarach. **(2)** Diweddarau cofnodion yr aelodau staff sydd wedi ymuno ac ymadael yn y gronfa ddata e-ddysgu.

5. Cyflogeion sydd wedi bod yn rhan o achosion cwyno, urddas a pharch, a disgyblu:

Isod, dangosir data am yr unigolion y gwnaed cwyn yn eu herbyn.

Rhwng 1 Ebrill 2012 a 31 Mawrth 2013, cafodd yr achosion a ganlyn eu cofnodi a'u cwblhau:

Math	Nifer	Rhywedd
Achosion disgyblu	14	11 dyn 3 menyw
Achosion Cwyno ac Urddas a Pharch yn y Gwaith	11	3 dyn 8 menyw

CAMAU GWEITHREDU O RAN CWYNION/ACHOSION DISGYBLU: (1) *Rhoi adroddiadau am ddata di-enw i'r JCNC, y Pwyllgor Cydraddoldeb ac Amrywioldeb a'r Pwyllgor Datblygu Proffesiynol a Staffio bob blwyddyn.

6. Cyflogeion sydd wedi gadael ein cyflogaeth:

Isod, ceir crynodeb o'r 497 o gyflogeion sydd wedi gadael ein cyflogaeth yn ystod 2012 a 2013:

2013	Rhywedd		Anabledd	ETHNIGRWYDD				Grŵp Oedran						
	B	G		BME	Gwyn Arall	Gwyn	Anhysbys	<21	21-30	31-40	41-50	51-60	61-65	>65
Staff sydd wedi gadael 508 aelod staff	249	259	5	27	46	270	165	43	219	90	58	53	39	6
	49%	51%	1%	5%	9%	53%	32%	8%	43%	18%	11%	10%	8%	1%
2012	Rhywedd		Anabledd	ETHNIGRWYDD				Grŵp Oedran						
	B	G		BME	Gwyn Arall	Gwyn	Anhysbys	<21	21-30	31-40	41-50	51-60	61-65	>65
Staff sydd wedi gadael 497 aelod staff	250	247	13	41	51	376	22	17	207	86	60	42	51	34
	50%	50%	3%	8%	10%	76%	4%	3%	42%	17%	12%	8%	10%	7%

Drwy gymharu data am y rhai sydd wedi gadael yn 2012 a 2013, rydym wedi sylwi ar yr hyn a ganlyn:

- Ni wnaeth y ffigurau rhywedd ac anabledd newid yn ystod y ddau gyfnod adrodd diwethaf. Mae'r grwpiau oedran hefyd yn debyg, ac eithrio'r grwpiau oedran uchaf ac isaf, h.y.
 - <21 – mae nifer y rhai sydd wedi gadael wedi cynyddu o 3% yn 2012 i 8% yn 2013
 - >65 - mae nifer y rhai sydd wedi gadael wedi gostwng o 7% yn 2012 i 1% yn 2013.
- O ran ethnigrwydd, roedd y ffigur pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig (BME) yn debyg yn y ddwy flynedd. Mae newidiadau sylweddol o ran y ffigurau gwyn ac anhysbys, h.y.:

- Cafwyd gostyngiad o ran nifer yr aelodau staff gwyn sydd wedi gadael, o 76% yn 2012 i 53% yn 2013
- Cafwyd cynnydd o ran nifer yr aelodau staff sydd wedi gadael y mae eu hethnigrwydd yn anhysbys/heb ei ddatgan, o 4% yn 2012 i 32% yn 2013.

CAMAU GWEITHREDU O RAN STAFF SY’N GADAEL: (1) Sicrhau bod y rhesymau dros adael yn cael eu cofnodi’n gywir

Dadansoddiad Ystadegol: Data Myfyrwyr, Sesiwn Academaidd 2012/2013

1. Cyfansoddiad y Myfyrwyr:

Er mwyn bodloni Dyletswydd Gyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb a rhoi arferion da ar waith, rydym wedi cynnwys data allweddol ynghylch y myfyrwyr yn yr adroddiad hwn fel yr argymhellwyd gan yr Uned Herio Cydraddoldeb. Isod, ceir crynodeb o’r data a gofnodwyd (cyfansoddiad, ceisiadau, cadw a chyrhaeddiad) ar gyfer sesiwn academaidd 2011-12 sy’n cynrychioli data HESA.

Nodiadau:

(1) Rhoddwyd seren (*) i ddynodi ffigurau o dan 5 er mwyn sicrhau nad oes modd adnabod unrhyw un.

(2) O ran niferoedd y myfyrwyr, daw’r ffigurau o ddata HESA ac maent yn cynnwys myfyrwyr y DU, yr UE a Thramor

(3) Os caiff myfyriwr ei ddatgan i HESA ar fwy nag un cwrs gweithredol, fe’i cyfrifir fwy nag unwaith.

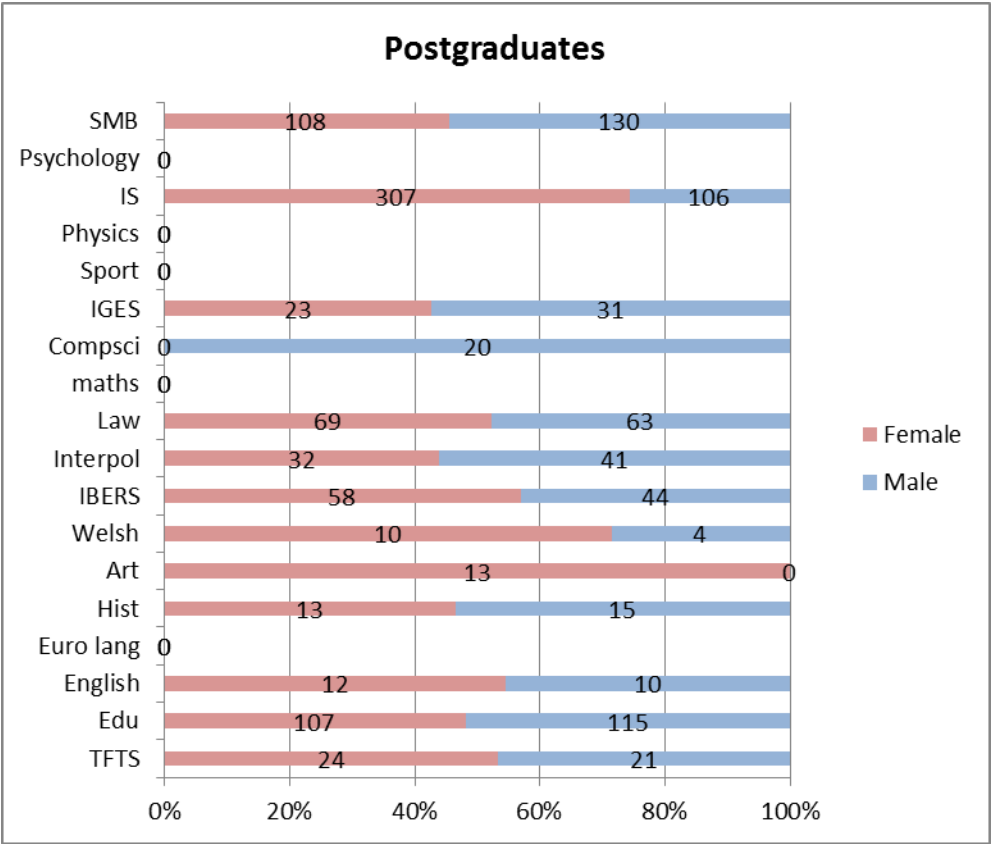
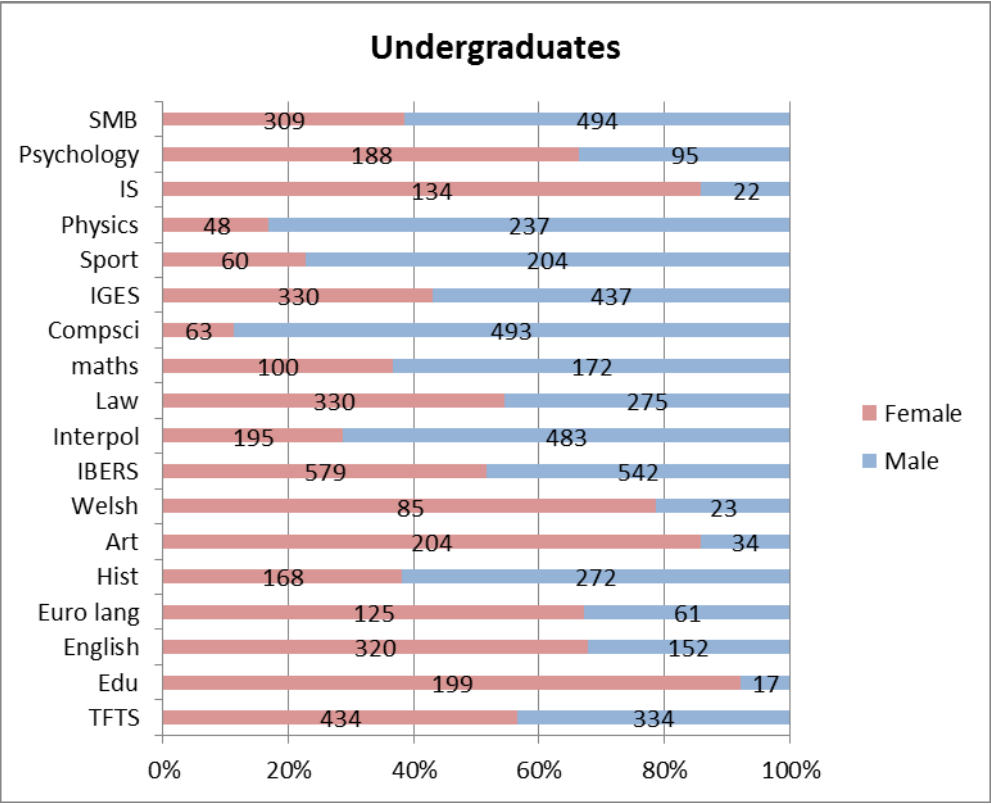
Yn 2012-13, roedd 9,603 myfyriwr cofrestredig (israddedigion ac ôl-raddedigion, ond nid y rheini sy’n astudio cyrsiau addysg barhaus rhan-amser fel Cymraeg i Oedolion).

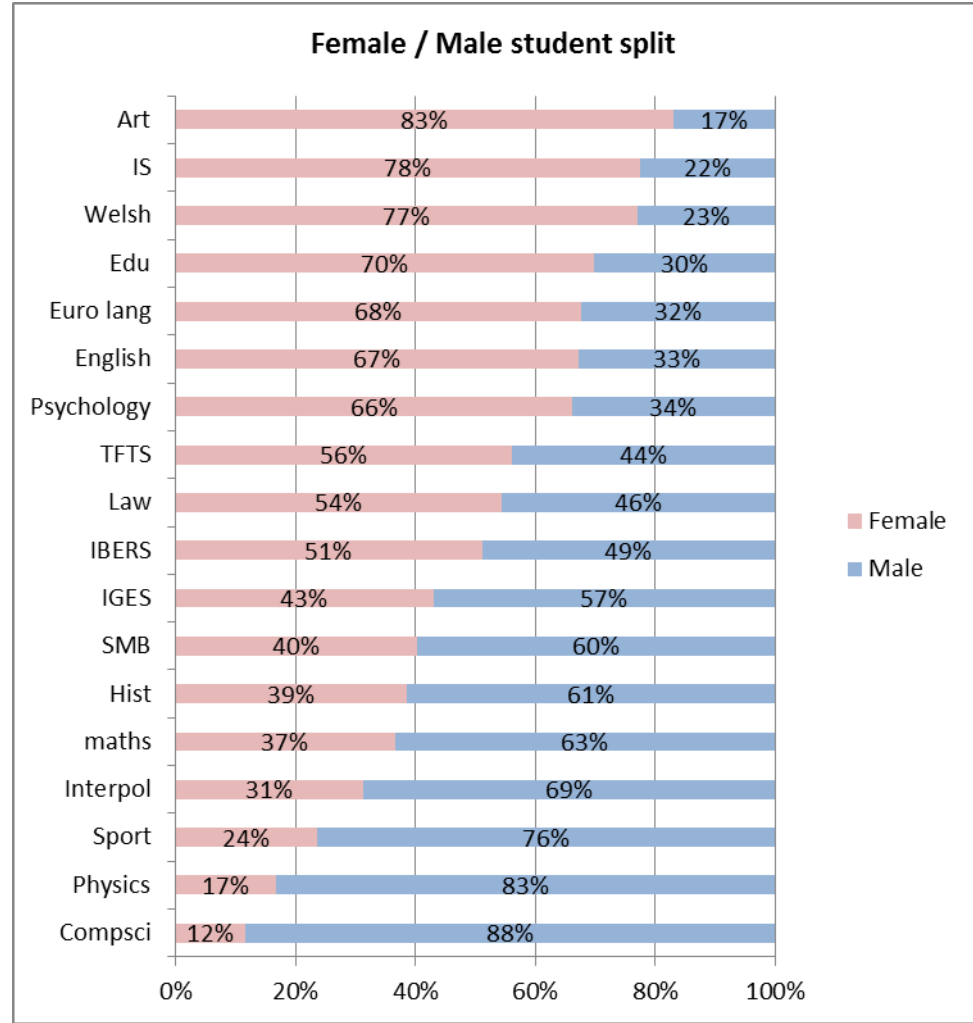
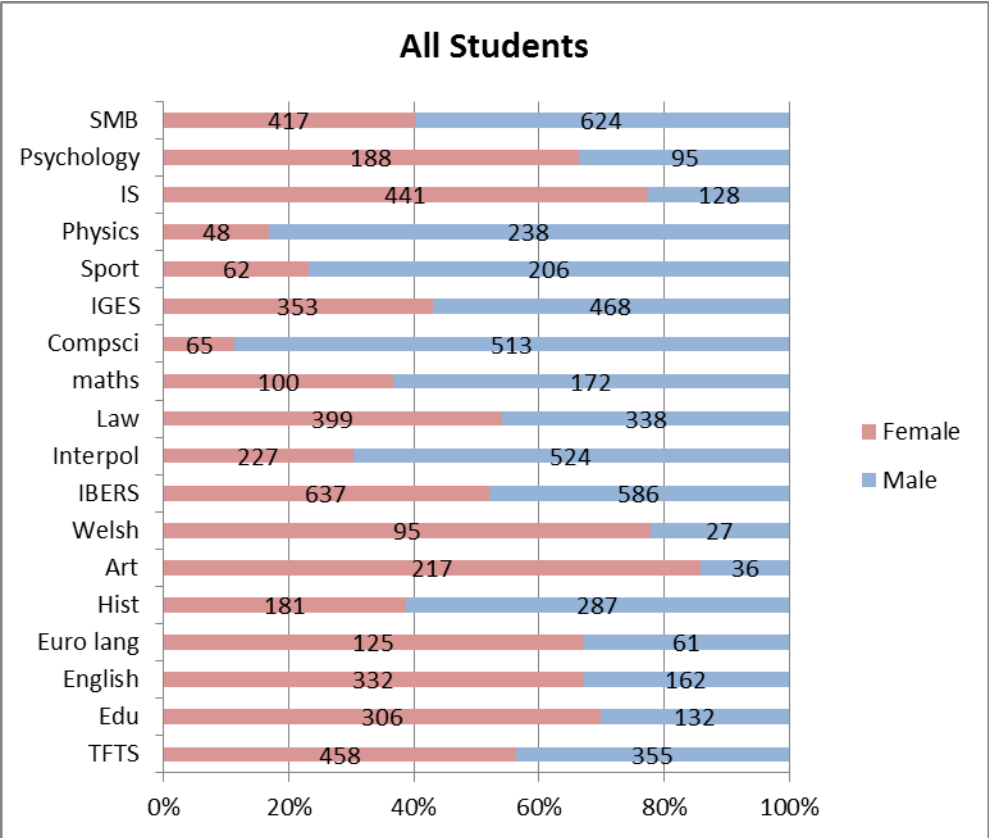
1a. Rhywedd:

Yn 2012-13, roedd 47% o’r israddedigion yn fenywod a 56% o’r ôl-raddedigion yn fenywod, er bod 48% o’r holl israddedigion ac ôl-raddedigion yn fenywod a 52% yn ddynion, fel y dangosir isod. Yn 2011, roedd 49% yn fenywod a 51% yn ddynion.

	Undergraduates		Postgraduates		All Levels		
Dept	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Total
TFTS	434	334	24	21	458	355	813
Edu	199	17	107	115	306	132	438
English	320	152	12	10	332	162	494
Euro lang	125	61	0	0	125	61	186
Hist	168	272	13	15	181	287	468
Art	204	34	13	*	217	36	253
Welsh	85	23	10	*	95	27	122
IBERS	579	542	58	44	637	586	1223
Interpol	195	483	32	41	227	524	751
Law	330	275	69	63	399	338	737
maths	100	172	0	0	100	172	272
CompSci	63	493	*	20	65	513	578
IGES	330	437	23	31	353	468	821
Sport	60	204	*	*	62	206	268
Physics	48	237	0	*	48	238	286
IS	134	22	307	106	441	128	569
Psychology	188	95	0	0	188	95	283
SMB	309	494	108	130	417	624	1041
Total	3871	4347	780	605	4651	4952	9603
Percentages	47%	53%	56%	44%	48%	52%	100%
STEM	1368	2180	85	98	1453	2278	3731
%	35%	50%	11%	16%	31%	46%	39%
Other	2503	2167	695	507	3198	2674	5872
%	65%	50%	89%	84%	69%	54%	61%

Fel y dangosir yn y graffiau isod, yn gyffredinol, mae mwy o fenywod yn perthyn i gyfadrannau'r Celfyddydau a'r Gwyddorau Cymdeithasol na'r Gwyddorau, er bod rhai eithriadau. Mae Seicoleg, er enghraifft, yn wyddor lle mae rhan helaeth o'r myfyrwyr yn fenywod, gyda 67% o'r israddedigion yn fenywod o'i gymharu â dim ond 17% o'r myfyrwyr Ffiseg ac 11% o'r myfyrwyr Cyfrifiadureg.

Mae'r ddau dabl a ganlyn yn dangos data ceisiadau a derbyniadau fesul rhyw a fesul adran. Mae hyn yn caniatáu i ni greu darlun sy'n dangos i ba adrannau y mae myfyrwyr yn gwneud cais, ac ymhle y maen nhw'n cael cynnig lle ac yn derbyn neu'n gwrthod y lleoedd hyn.

	Total applications		Total Offers		Firm acceptances	
	Female	Male	Female	Male	Female	Male
TFTS	519	312	494	299	113	90
Edu	277	40	263	38	55	11
English	381	146	368	138	98	35
Euro lang	94	37	87	33	15	7
Hist	247	317	242	299	54	72
Art	200	38	136	14	44	7
Welsh	96	23	96	22	26	7
IBERS	979	917	882	829	215	238
Interpol	198	428	180	409	43	137
Law	704	443	678	422	134	77
maths	157	187	150	172	28	41
CompSci	69	698	67	656	13	187
IGES	327	444	320	424	63	104
Sport	62	253	61	242	12	49
Physics	66	334	63	319	15	82
Psychology	260	99	241	96	61	28
SMB	529	645	494	612	113	139
Total	5165	5361	4822	5024	1102	1311

	Total applications (% by gender)		Total Offers (% of applications)		Firm acceptances (% of offers)	
	Female	Male	Female	Male	Female	Male
TFTS	62%	38%	95%	96%	23%	30%
Edu	87%	13%	95%	95%	21%	29%
English	72%	28%	97%	95%	27%	25%
Euro lang	72%	28%	93%	89%	17%	21%
Hist	44%	56%	98%	94%	22%	24%
Art	84%	16%	68%	37%	32%	50%
Welsh	81%	19%	100%	96%	27%	32%
IBERS	52%	48%	90%	90%	24%	29%
Interpol	32%	68%	91%	96%	24%	33%
Law	61%	39%	96%	95%	20%	18%
maths	46%	54%	96%	92%	19%	24%
CompSci	9%	91%	97%	94%	19%	29%
IGES	42%	58%	98%	95%	20%	25%
Sport	20%	80%	98%	96%	20%	20%
Physics	17%	84%	95%	96%	24%	26%
Psychology	72%	28%	93%	97%	25%	29%
SMB	45%	55%	93%	95%	23%	23%
Total	49%	51%	93%	94%	23%	26%

Mae amrywiadau sylweddol rhwng cyfrannau'r menywod a'r dynion sy'n cyflwyno ceisiadau ar gyfer gwahanol bynciau. Mae'r amrywiadau mwyaf ym maes Cyfrifiadureg, lle mae menywod yn cyfrif am ddim ond 9% o'r ymgeiswyr, ac Addysg, lle mae dynion yn cyfrif am ddim ond 13% ohonynt. Y Gwyddorau Biolegol, Mathemateg a Hanes yw'r pynciau mwyaf cyfartal. Er gwaethaf amrywiadau o ran y ceisiadau, nid yw'r cynigion a wneir yn amrywio'n sylweddol rhwng y ddau ryw, ac eithrio yn

achos Celf, lle mae 68% o'r ymgeiswyr benywaidd yn cael cynnig lle, o'i gymharu â dim ond 37% o'r ymgeiswyr gwrywaidd. Mae'r pynciau eraill yn amrywio o 0 i 5 pwynt canran.

Celf yw'r pwnc lle mae'r gwahaniaeth mwyaf i'w weld hefyd rhwng cyfran y cynigion sy'n cael eu derbyn yn gadarn gan fenywod (32%) a dynion (50%). Mae gwahaniaeth mawr ym maes Cyfrifiadureg hefyd (lle mae 29% o'r cynigion i ymgeiswyr gwrywaidd yn cael eu derbyn, o'i gymharu ag 19% o'r cynigion i ymgeiswyr benywaidd). Mewn cymhariaeth, mae cyfraddau derbyn y cynigion a wneir i fyfyrwyr gan yr adrannau Rheolaeth a Busnes, Gwyddor Chwaraeon, Hanes, Saesneg a'r Gyfraith yn weddol gyfartal rhwng y ddau ryw.

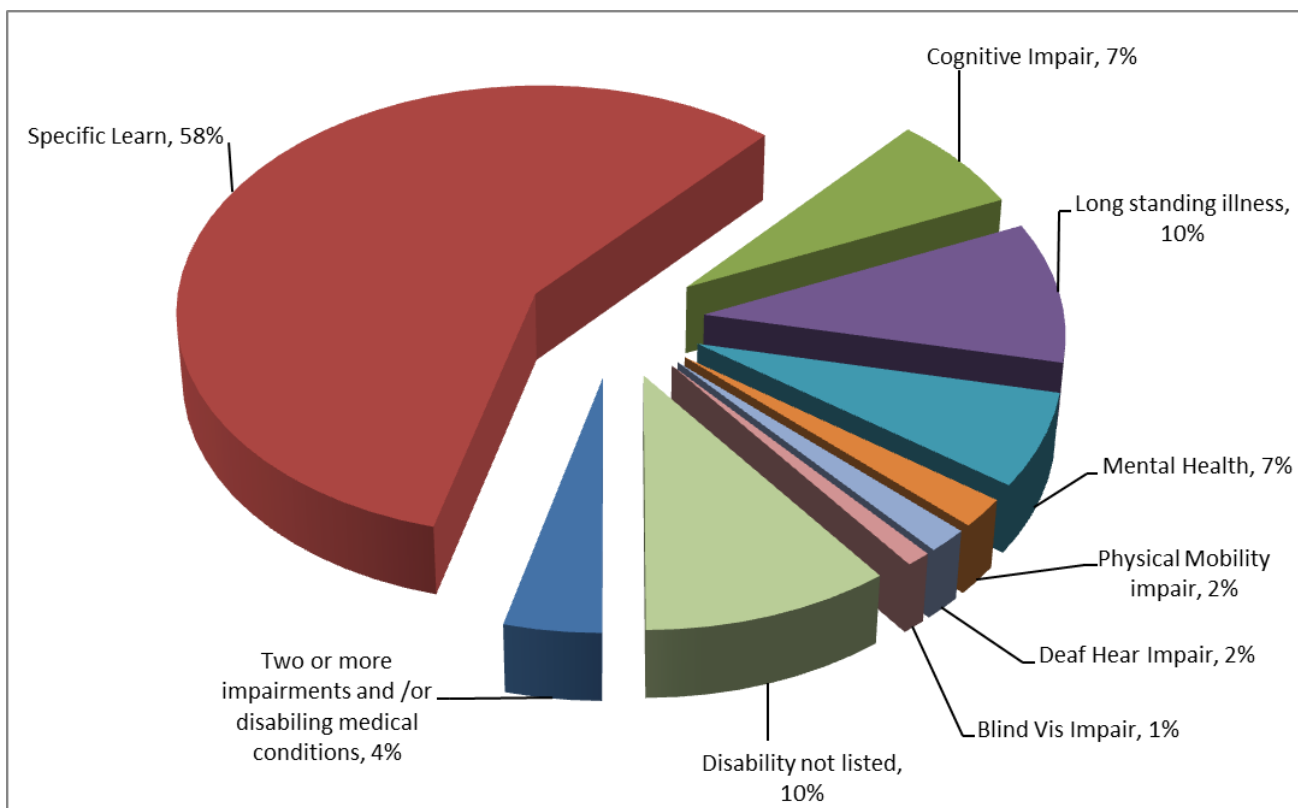
CAMAU GWEITHREDU AR GYFER 2013/2014: (1) Parhau i fonitro'r cymarebau menywod/dynion; (2) Rhannu gwybodaeth â mentrau Athena SWAN.

1b. Anabledd:

Mae'r tabl isod ar gyfer 2012-13 yn dangos nifer cyfredol y myfyrwyr ag anableddau, sef 1072 neu 10.7% o'r myfyrwyr. Mae'r ffigur ychydig yn uwch na chyfanswm 2011/12, sef 10.2%.

Department	Disclosed Disability	No Disability	Total	% of total	Receipt of DSA	% DSA (as a % of Disability disclosed)
TFTS	113	730	843	13.4%	55	48.7%
Education	32	406	438	7.3%	22	68.8%
English	42	505	547	7.7%	15	35.7%
Euro Lang	11	178	189	5.8%	5	45.5%
History	58	421	479	12.1%	38	65.5%
Art	26	239	265	9.8%	18	69.2%
Welsh	10	125	135	7.4%	4	40.0%
IBERS	181	1185	1366	13.3%	103	56.9%
Interpol	101	689	790	12.8%	64	63.4%
Law	68	683	751	9.1%	38	55.9%
Maths	21	255	276	7.6%	12	57.1%
CompSci	82	525	607	13.5%	49	59.8%
IGES	98	765	863	11.4%	58	59.2%
Sport	27	253	280	9.6%	12	44.4%
Physics	47	251	298	15.8%	24	51.1%
DIS	60	520	580	10.3%	14	23.3%
Psychology	30	260	290	10.3%	15	50.0%
SMB	65	994	1059	6.1%	24	36.9%
Total	1072	8984	10056	10.7%	570	53.2%

Fel y dangosir yn y siart cylch isod, roedd 58% o'r myfyrwyr ag anableddau wedi datgan anhawster dysgu penodol (e.e. dyslecsia), ac roedd 10% wedi datgan anabledd na restrir. Roedd 7% wedi cofnodi anabledd lechyd Meddwl. Ar y cyfan, mae'r ffigurau hyn yn debyg iawn i ffigurau 2011/12.

Yn 2012-13 roedd 44% o'r myfyrwyr ag anabledd yn fenywod a 56% yn ddynion. Roedd 53% (570) o gyfanswm y myfyrwyr ag anabledd (1,072) yn cael Lwfans Myfyrwyr Anabl yn 2012-13. Roedd 88.1% o'r myfyrwyr ag anabledd o darddiad Gwyn, 4.5% yn Ddu ac o Leiafrifoedd Ethnig a chofnodwyd bod 7.4% wedi gwrthod rhoi gwybodaeth.

CAMAU GWEITHREDU AR GYFER 2013/2014: (1) Parhau i ymgynghori â myfyrwyr ag anableddau i ddeall mwy am eu hanghenion, a pharhau i'w cefnogi.

1c. Ethnigrwydd:

Mae ethnigrwydd y myfyrwyr, a'r duedd hyd at 2012-13, fel a ganlyn:

Ethnicity	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
White (inc 'other white background')	88.6%	87.0%	89.0%	81.6%	79.0%
BME	7.1%	7.0%	4.0%	5.9%	6.6%
Not Known / Information refused	4.3%	6.0%	7.0%	12.6%	14.2%
	100%	100%	100%	100%	100%

Definitions:

10	White	21	Black Carib.	39	Asian Other	90	Not Known
11	White British	22	Black African	41	Mixed W/B Cab	98	Inf. Refused
12	White Irish	29	Other Black back	42	Mixed Wh & B Af	XX	Not Known
13	White Scottish	31	Indian	43	Mixed Wh & Asian		
15	White Welsh	32	Pakistani	49	Other Mixed		
16	White English	33	Bangladeshi	50	Arab		
19	Other White back	34	Chinese	80	Other		

Sylwer: Mae codau monitro staff a myfyrwyr o Gymru yn cael eu cofnodi yn ein cronfeydd data a'u datgan i HESA o dan y categori 'Gwyn'. Yn y tabl hwn, dangosir 'Cefndir Gwyn Arall' fel 'Gwyn' hefyd.

Mae cyfran y myfyrwyr nad ydynt wedi datgan eu cefndir ethnig neu sydd wedi gwrthod rhoi'r wybodaeth wedi cynyddu'n ddramatig

1d. Cenedligrwydd:

Fel y dangosir yn y tabl isod, roedd 82% o'r myfyrwyr yn fyfyrwyr cartref, h.y. yn dod o'r Deyrnas Unedig. Roedd 9% yn fyfyrwyr Ewropeaidd a 9% yn fyfyrwyr rhyngwladol. O blith y myfyrwyr cartref, roedd 30% yn dod o Gymru. Mae canrannau uchel o fyfyrwyr tramor yn Ysgol y Gyfraith a'r Ysgol Busnes, a hynny'n bennaf oherwydd bod sylfaen recriwtio gref ym Malaysia. Mae Astudiaethau Gwybodaeth yn darparu cwrs dysgu o bell sydd hefyd yn denu nifer sylweddol o fyfyrwyr tramor.

	Wales	UK-Rest	EU	Overseas
TFTS	31%	53%	12%	4%
Education	66%	29%	4%	1%
English	28%	61%	3%	7%
Euro languages	22%	65%	11%	3%
History	42%	52%	2%	3%
Art	23%	62%	11%	4%
Welsh	88%	5%	1%	5%
IBERS	29%	61%	6%	3%
Interpol	17%	57%	18%	9%
Law	33%	38%	12%	18%
maths	33%	59%	4%	4%
CompSci	30%	45%	14%	10%
IGES	28%	68%	2%	2%
Sport	34%	62%	4%	1%
Physics	24%	71%	3%	1%
IS	14%	48%	14%	24%
Psychology	29%	49%	17%	6%
SMB	22%	34%	15%	29%
Total	30%	52%	9%	9%

1e. Oedran:

Mae'r tabl isod yn dangos niferoedd y myfyrwyr ym mhob categori oedran yn 2012-13.

	<21		21-30		31-40		41-50		51-60		61-65		66>	
	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male
TFTS	410	306	53	54	7	6	*	*	0	0	0	0	0	0
Education	175	13	98	68	23	40	6	8	*	*	0	0	0	0
English	303	123	41	47	10	*	8	*	*	*	*	0	*	*
Euro lang	112	54	11	7	*	0	0	0	*	0	*	0	0	0
History	160	254	19	33	*	*	*	*	*	*	0	0	0	*
Art	173	27	22	8	6	*	12	*	5	*	*	0	*	*
Welsh	79	20	12	8	*	*	*	*	*	*	*	0	*	0
IBERS	532	510	138	124	16	26	10	7	2	*	0	0	0	0
Interpol	173	440	69	93	*	5	*	*	0	*	0	*	0	0
Law	282	206	98	100	15	14	12	16	*	6	0	0	0	*
Maths	98	162	1	12	*	0	0	*	*	0	0	0	0	0
CompSci	55	433	14	93	*	6	0	*	0	*	0	0	0	0
IGES	322	413	41	65	*	11	0	*	*	*	0	0	0	0
Sport	57	184	6	26	*	*	*	*	0	0	0	0	0	0
Physics	46	195	*	47	*	*	0	*	0	0	0	0	0	0
IS	11	*	202	50	124	50	84	21	28	5	*	0	0	0
Psychology	177	82	7	12	5	*	*	*	0	0	0	0	0	0
SMB	249	425	160	190	10	9	7	*	0	*	0	0	0	5

Ar gyfer pob cyfadran, mae hyn yn dod i <21 = 73%, 21-30 = 20%, 31-40 = 4%, 41-50 = 2%, a llai nag 1% yn y categorïau hŷn. Mae'r ffigurau hyn bron yn union yr un fath â ffigurau 2011/12.

CAMAU GWEITHREDU AR GYFER 2013/2014: (1) Monitro'r camau i recriwtio myfyrwyr hŷn.

1f. Siaradwyr Cymraeg:

Cofnodir y data ar gyfer siaradwyr Cymraeg yn 2012-13 fel a ganlyn. Mae 9% yn rhugl, 6% yn siarad rhywfaint o Gymraeg, 1% yn Anhysbys ac 83% ddim yn siarad Cymraeg (sef yr un cyfrannau â 2011/12):

	Fluent Welsh		Speaker not fluent		Not Welsh speaker		Declined		Total
	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	
TFTS	58	25	32	15	380	322	*	8	843
Education	70	24	55	12	180	96	*	0	438
English	22	11	17	9	323	154	6	5	547
Euro lang	7	*	10	*	110	54	*	*	189
History	21	32	18	30	146	226	0	6	479
Art	10	*	9	*	199	37	*	*	265
Welsh	86	22	13	8	5	*	0	0	135
IBERS	40	80	38	31	614	549	6	8	1366
Interpol	9	35	6	24	228	469	*	15	790
Law	57	21	41	13	304	304	6	5	751
Maths	8	26	9	10	84	138	0	*	276
CompSci	*	30	7	27	60	476	0	*	607
IGES	38	37	22	25	307	421	*	9	863
Sport	7	18	*	15	55	177	0	*	280
Physics	*	21	5	10	42	216	0	*	298
IS	14	8	13	7	416	113	7	*	580
Psychology	9	7	11	*	172	83	0	*	290
SMB	19	30	19	23	385	564	*	16	1059
Total	914		598		8410		134		10056

Fel y dangosir yn y tabl uchod, ceir mwy o siaradwyr Cymraeg benywaidd yng nghyfadrannau'r Celfyddydau a'r Gwyddorau Cymdeithasol a mwy o siaradwyr Cymraeg gwrywaidd yng nghyfadrannau'r Gwyddorau.

CAMAU GWEITHREDU AR GYFER 2013/2014: (1) Rhannu data am y Gymraeg â Chanolfan Gwasanaethau'r Gymraeg.

1g. Nodweddion gwarchodedig eraill:

Nid yw'r Brifysgol yn casglu data ar gyfer Crefydd / Cred, Cyfeiriadedd Rhywiol, Ailbennu Rhywedd na Mamolaeth. Yn y dyfodol, gallai HESA fynnu ein bod yn casglu data o'r fath (nid yw'n ofynnol yn 2013).

CAMAU GWEITHREDU AR GYFER 2013/2014: (1) Parhau i adolygu gofynion monitro HESA; (2) Ymgynghori ar yr arferion gorau ac ymgysylltu â myfyrwyr ar unrhyw ofynion monitro arfaethedig.

2. Ceisiadau:

Mae'r tabl isod yn crynhoi canlyniadau data ceisiadau israddedigion a wnaethpwyd yn 2012-13, h.y. mae'n ymwneud ag israddedigion newydd 2013-14 ac mae'n cynnwys y myfyrwyr a ohiriodd. Nid oes modd osgoi'r gyfran fawr o ymgeiswyr sydd wedi gwrthod datgan eu hethnigrwydd, neu'r rheini nad ydym yn gwybod beth yw eu hethnigrwydd, gan fod y data rhywedd yn dod i law oddi wrth UCAS a bod y data am fyfyrwyr sy'n penderfynu peidio â dewis Aberystwyth yn cael ei gadw'n ôl.

	Applications
2012-13 Total	10,526
2011-12 Total	11,451 (29% Arts, 28% Social Science and 43% Science)
2012-13 Gender:	
Female:	49.1%
Male:	50.9%
2011-12 Gender:	
Female:	50%
Male:	50%
2012-13 Disability	8.7%
2011-12 Disability	8.0% (Arts 8.9%, Social Science 5.3% and Science 9.2%)
2012-13 Ethnicity:	24.1% White, 1.4% BME, 74.3% Information Refused/Unknown
2011-12 Ethnicity:	23.7% White, 1.2% BME, 75.1% Information Refused/Unknown
2012-13 Nationality:	89.25% Home (UK) students and EU and 10.75% Overseas
2011-12 Nationality:	82.3% Home (UK) students, 7.7% EU and 10.15% Overseas
2012-13 Age	97.1% = <21, 2.2% = 21-30, 0.5% = 31-40, 0.2% = 41-50, 0.0% = 51-60, 0% = 61-65, 0% = >65
2011-12 Age	96.8% = <21, 2.5% = 21-30, 0.4% = 31-40, 0.2% = 41-50, 0.1% = 51-60, 0% = 61-65, 0% = >65
2012-13 Welsh: (Requested correspondence in Welsh)	3.2 % Welsh applicants
2011-12 Welsh:	2.8% Welsh applicants
Welsh Domicile 2012-13	2316 from Wales (28.18% of total applications)
2011-12	(9.7% Arts, 6.8% Social Science and 12% Science)

Y pennawd allweddol o ran y data ceisiadau yw bod myfyrwyr yn parhau i ddewis ymgeisio am bynciau STEM ar draul y Celfyddydau. Byddwn yn monitro hyn o ran cynigion a derbyniadau yn y dyfodol a dim ond data cryno a ddangosir isod:

	Applications	Offer (unconditional or Conditional)	Intake
2012-13	10526	9846	2413
2011-12	11451	10880	2991
2010-11	9969	9400	2584
2009-10	8835	8435	2696
2008-09	7585	7290	2406

CAMAU GWEITHREDU AR GYFER /2014: (1) Monitro ac adrodd ar gynigion a derbyniadau myfyrwyr; (2) Monitro cymarebau rhywedd y myfyrwyr yng Nghyfadrann y Gwyddorau; (3) Adrodd am bobl o ardaloedd lle nad oes traddodiad o fynd i addysg uwch.

3. Cadw myfyrwyr:

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos data ynghylch myfyrwyr sydd wedi tynnu'n ôl yn ystod y tair blynedd diwethaf:

All Students	2008-09		2009-10		2011-12		2012-13	
Retained	7941	93.2%	8466	93.6%	9495	93.0%	9577	95.2%
Permanent WD	447	5.2%	416	4.6%	542	5.3%	321	3.2%
Temporary WD	133	1.6%	166	1.8%	176	1.7%	158	1.6%
Total	8521	100.0%	9048	100.0%	10213	100.0%	10056	100.0%

Bu cynnydd bychan yn y gyfradd sy'n tynnu'n ôl yn barhaol.

Mae'r tabl a ganlyn yn crynhoi sefyllfa 2012-13 o ran cadw yn ôl ethnigrwydd.

	Total	EU	Home	Oseas	White	BME	Mixed	Other	Unknown
Retained	95.2%	96.22%	96.81%	96.81%	96.99%	96.68%	95.38%	100.00%	95.20%
Permanent WD	3.2%	3.78%	3.19%	3.19%	3.01%	3.32%	4.62%	0.00%	4.80%
Temporary WD	1.6%	1.62%	1.70%	0.66%	1.64%	0.21%	2.31%	3.33%	1.84%
Total	100.0%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

O ran rhywedd ac anabledd, mae'r crynodeb yn dangos bod gan fenywod gyfradd cadw ychydig yn uwch na dynion, a bod myfyrwyr anabl yn dueddol o fod â chyfraddau cadw ychydig yn is.

	Total	Male	Female	Disabled	Not Disabled
Retained	95.2%	94.6%	95.9%	93.3%	95.3%
Permanent	3.2%	3.8%	2.5%	3.4%	3.2%
Temporary	1.6%	1.6%	1.5%	3.4%	1.5%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

O ran myfyrwyr o dan 61 oed, mae'n ymddangos bod y gyfradd cadw ar ei huchaf yn yr ystod oedran 31-40. Mae myfyrwyr iau'n fwy tebygol o ddewis tynnu'n ôl yn barhaol yn hytrach na thros dro. Er bod cyfradd cadw uwch yn y ddau grŵp oedran hynaf, dim ond canran fach iawn o gyfanswm y myfyrwyr sy'n perthyn i'r grwpiau hyn (gweler adran 1e).

All Students	<21	21-30	31-40	41-50	51-60	61-65	>65
Retained	95.1%	95.4%	96.4%	94.4%	94.0%	100.0%	100.0%
Permanent WD	3.3%	3.2%	1.7%	3.0%	1.2%	0.0%	0.0%
Temporary WD	1.5%	1.4%	1.9%	2.6%	4.8%	0.0%	0.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Mae Cymorth i Fyfyrrwyr yn cynnig cyfweiliadau i bob myfyriwr sy'n gofyn am dynnu'n ôl. Nod y cyfarfod hwn yw gweld a oes unrhyw faterion y gellir eu datrys, neu a oes cymorth y gellir ei roi er mwyn i'r myfyrrwyr barhau â'u hastudiaethau. Mae'r cyfarfodydd hyn wedi bod o fudd i gynorthwyo myfyrrwyr sydd wedi gadael gofal a myfyrrwyr eraill a fyddai'n cael eu hystyried yn rhan o'r sbectrwm ehangu cyfranogiad.

CAMAU GWEITHREDU AR GYFER 2013/2014:

(1) Parhau i fonitro'r data cadw myfyrrwyr.

4. Cyrhaeddiad:

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos data cyrhaeddiad ar gyfer israddedigion:

	I	II(1)	II(2)	III	PASIO	METH U	Arall	Y cyfan	PASIO		METH U		Arall		Y cyfan	
	Cyfanswm	%	Cyfanswm	%	Cyfanswm	%	Cyfanswm	%	Cyfanswm	%	Cyfanswm	%	Cyfanswm	%	Cyfanswm	%
TFTS	15	0.70%	152	7.06%	78	3.62%	6	0.28%	*	0.09%	*	0.14%	*	0.05%	257	11.94%
Addysg	9	0.42%	23	1.07%	20	0.93%	6	0.28%	0	0.00%	*	0.05%	*	0.05%	60	2.79%
Saesneg	14	0.65%	112	5.20%	24	1.12%	*	0.14%	0	0.00%	*	0.05%	0	0.00%	154	7.16%
Ieithoedd Ewrop	*	0.19%	20	0.93%	6	0.28%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	30	1.39%
Hanes	8	0.37%	76	3.53%	38	1.77%	0	0.00%	0	0.00%	*	0.19%	0	0.00%	126	5.86%
Celf	11	0.51%	36	1.67%	14	0.65%	*	0.05%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	62	2.88%
Cymraeg	5	0.23%	15	0.70%	7	0.33%	*	0.09%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	29	1.35%
IBERS	20	0.93%	85	3.95%	92	4.28%	21	0.98%	16	0.74%	*	0.19%	*	0.19%	242	11.25%
Gwleidydd. Ryng.	29	1.35%	110	5.11%	31	1.44%	5	0.23%	0	0.00%	0	0.00%	*	0.09%	177	8.22%
Y Gyfraith	7	0.33%	93	4.32%	109	5.07%	15	0.70%	0	0.00%	*	0.19%	0	0.00%	228	10.59%
Maths	17	0.79%	19	0.88%	22	1.02%	8	0.37%	0	0.00%	*	0.05%	0	0.00%	67	3.11%
Cyfrifiadurol	20	0.93%	54	2.51%	33	1.53%	*	0.19%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	111	5.16%
IGES	30	1.39%	132	6.13%	67	3.11%	8	0.37%	0	0.00%	*	0.05%	0	0.00%	238	11.06%
Chwaraeon	5	0.23%	21	0.98%	31	1.44%	*	0.19%	*	0.09%	*	0.14%	0	0.00%	66	3.07%
Ffiseg	17	0.79%	26	1.21%	10	0.46%	*	0.05%	0	0.00%	*	0.05%	*	0.05%	56	2.60%
Ast. Gwybodaeth	10	0.46%	24	1.12%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	34	1.58%
Seicoleg	*	0.14%	37	1.72%	32	1.49%	*	0.05%	0	0.00%	0	0.00%	*	0.05%	74	3.44%
SMB	17	0.79%	64	2.97%	52	2.42%	8	0.37%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	141	6.55%
Cyfanswm	241	11%	1099	51%	666	31%	93	4%	20	1%	23	1%	10	0%	2152	100%

Fel y dangosir yn y tabl isod, mae graddau Anrhydedd Dosbarth Cyntaf wedi'u dosbarthu'n weddol gyfartal rhwng myfyrrwyr gwrywaidd (49%) a benywaidd (51%).

First Class Honours					
All Undergraduates	Total	Male	Female	Disabled	Not disabled
TFTS	6.2%	1.2%	5.0%	0.0%	6.2%
Education	3.7%	0.0%	3.7%	0.0%	3.7%
English	5.8%	2.5%	3.3%	0.0%	5.8%
Euro languages	1.7%	0.8%	0.8%	0.0%	1.7%
History	3.3%	1.2%	2.1%	0.0%	3.3%
Art	4.6%	0.4%	4.1%	0.0%	4.6%
Welsh	2.1%	0.4%	1.7%	0.0%	2.1%
IBERS	8.3%	5.0%	3.3%	0.4%	7.9%
Interpol	12.0%	6.6%	5.4%	0.0%	12.0%
Law	2.9%	1.2%	1.7%	0.0%	2.9%
Maths	7.1%	5.0%	2.1%	0.4%	6.6%
Computer science	8.3%	8.3%	0.0%	0.8%	7.5%
IGES	12.4%	5.4%	7.1%	0.0%	12.4%
Sport	2.1%	0.8%	1.2%	0.0%	2.1%
Physics	7.1%	5.8%	1.2%	0.0%	7.1%
IS	4.1%	0.4%	3.7%	0.4%	3.7%
Psychology	1.2%	0.4%	0.8%	0.4%	0.8%
SMB	7.1%	3.7%	3.3%	0.0%	7.1%
Total	100%	49%	51%	2%	98%

Mae canlyniadau israddedigion yn ôl ethnigrwydd a siaradwyr Cymraeg (y tabl isod) yn dangos bod y gyfradd ennill gradd Anrhydedd Dosbarth Cyntaf yn uwch ymhlith y grŵp ethnig gwyn (11.1%) na'r grŵp myfyrwyr duon a lleiafrifoedd ethnig (1.6%) er bod y grŵp ethnig cymysg yn sgorio 14.7%.

Mae siaradwyr Cymraeg ychydig yn fwy tueddol o gael gradd dosbarth cyntaf (11.3%) o'u cymharu â'r rheiny nad ydynt yn siarad Cymraeg (11.2%).

Undergraduates	Total	White	BME	Mixed	Other Ethnic group	Unknown Ethnicity	Welsh Speakers	Not Welsh Speakers
I	11.2%	11.1%	1.6%	14.7%	0.0%	14.1%	11.3%	11.2%
II(1)	51.1%	52.3%	37.1%	41.2%	88.9%	47.8%	45.8%	52.0%
II(2)	30.9%	30.0%	50.0%	32.4%	11.1%	32.0%	33.9%	30.5%
III	4.3%	4.1%	9.7%	5.9%	0.0%	3.8%	7.4%	3.8%
PASS	0.9%	1.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.7%	1.0%	0.9%
FAIL	1.1%	1.0%	1.6%	0.0%	0.0%	1.0%	0.6%	1.1%
Other	0.5%	0.3%	0.0%	5.9%	0.0%	0.7%	0.0%	0.5%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

O ran ôl-raddedigion, mae'r tabl isod yn dangos bod cyfraddau pasio'n amrywio'n fawr ar draws y meysydd pwnc.

	Pass		Fail		Other		All
	Total	%	Total	%	Total	%	Grades
All postgraduates	*	0.31%	0	0.00%	10	3.13%	11
TFTS	142	44.38%	*	0.94%	0	0.00%	145
Education	0	0.00%	0	0.00%	*	0.31%	*
English	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0
Euro languages	*	0.31%	0	0.00%	*	0.31%	*
History	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0
Art	*	1.25%	0	0.00%	*	0.94%	7
Welsh	16	5.00%	0	0.00%	24	7.50%	40
IBERS	*	0.94%	*	0.31%	5	1.56%	9
Interpol	10	3.13%	5	1.56%	*	0.63%	17
Law	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0
Maths	*	0.94%	0	0.00%	0	0.00%	*
Computer science	*	0.94%	0	0.00%	8	2.50%	11
IGES	*	0.31%	0	0.00%	0	0.00%	*
Sport	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0
Physics	31	9.69%	0	0.00%	10	3.13%	41
IS	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0
Psychology	20	6.25%	0	0.00%	12	3.75%	32
SMB							
Total	235	73.44%	9	2.81%	76	23.75%	320

Er bod y niferoedd yn llai, mae cyfradd basio myfyrwyr ag anabledd yn gyffredinol yn uwch na'r rhai nad oes ganddynt anabledd.

	PASS (235)				
	Total	Male	Female	Disabled	Not disabled
All postgraduates	0.43%	0.0%	0.43%	0.00%	0.43%
TFTS	60.43%	25.1%	35.32%	0.00%	60.43%
Education	0.00%	0.0%	0.00%	0.00%	0.00%
English	0.00%	0.0%	0.00%	0.00%	0.00%
Euro languages	0.43%	0.4%	0.00%	0.00%	0.43%
History	0.00%	0.0%	0.00%	0.00%	0.00%
Art	1.70%	0.9%	0.85%	0.00%	1.70%
Welsh	6.81%	2.6%	4.26%	0.43%	6.38%
IBERS	1.28%	0.9%	0.43%	0.00%	1.28%
Interpol	4.26%	2.6%	1.70%	0.00%	4.26%
Law	0.00%	0.0%	0.00%	0.00%	0.00%
Maths	1.28%	0.9%	0.43%	0.00%	1.28%
Computer science	1.28%	1.3%	0.00%	0.00%	1.28%
IGES	0.43%	0.4%	0.00%	0.00%	0.43%
Sport	0.00%	0.0%	0.00%	0.00%	0.00%
Physics	13.19%	3.4%	9.79%	0.00%	13.19%
IS	0.00%	0.0%	0.00%	0.00%	0.00%
Psychology	8.51%	5.1%	3.40%	0.00%	8.51%
SMB					
Total	100.00%	43.40%	56.60%	0.43%	99.57%

CAMAU GWEITHREDU AR GYFER 2013/2014: (1) Parhau i fonitro data cyrhaeddiad ac adolygu data ymhellach o ran cyfraddau cyrhaeddiad israddedigion ymhlith grwpiau myfyrwyr duon a lleiafrifoedd ethnig a myfyrwyr ag anabledd.